SVEUČILIŠTE U RIJECI

FILOZOFSKI FAKULTET

Odsjek za kulturalne studije

Studijski program:

Sveučilišni prijediplomski studij ''Kulturologija''

(jednopredmetni)

Izvedbeni nastavni planovi

Zimski semestar akademske godine 202C./202T.

https://ffri.uniri.hr/wp-content/uploads/Rasporedi-zimski-semestar-2026-2027-prijediplomski.pdf

Popis kolegija – 2026./2027. – zimski semestar

GODINA	SEMESTAR	STATUS KOLEGIJA	KOLEGIJ	ECTS
Prva godina	I.	Obvezni kolegiji	Uvod u kulturalne studije	5
			Uvod u kulturalnu antropologiju	5
			Uvod u kulturalnu povijest	5
			Data Science u kulturi	5
			Metodologija istraživanja u kulturi	4
			Uvod u filozofiju	3
			Uvod u studij	2
			Tjelesna i zdravstvena kultura 1	1
		Interni izborni kolegiji	NEMA	
Druga godina	III.	Obvezni kolegiji	Intermedijalnost	5
			Jezik, mišljenje i kultura	5
			Pravci u filmskim studijima	5
			Pravci u suvremenoj kulturalnoj teoriji	5
			Etnički, nacionalni i rasni identiteti	5
			Tjelesna i zdravstvena kultura 3	1
		Interni izborni kolegiji	Tekstualnost i narativnost	4
	Napomena	Student je dužan odabrati **4 ECTS** boda iz interne grupe internih izbornih i/ili *Communis* kolegija		
Treća godina	V.	Obvezni kolegij	**Izrada završnog rada** https://ffri.uniri.hr/wp-content/uploads/KULT-hodogram_zavrsni_rad.pdf	5
		Interni izborni kolegiji	Vizualna kultura	5
			Kulturna politika	5
			Popularna glazba	5
			Što je modernost	5
			Novinarstvo	5
			Konzumerizam	5
	Napomena	Student je dužan upisati **najmanje 20 ECTS bodova** iz interne grupe internih izbornih kolegija. **Preostalih 5 ECTS bodova** student može odabrati iz grupe internih izbornih predmeta i/ili iz izborne grupe Communis predmeta ILI 5 ECTS bodova u kategoriji izbornih predmeta student može **zamijeniti** https://ffri.uniri.hr/wp-content/uploads/KULT-upute_i_hodogram-izborne_aktivnosti.pdf		
Communis kolegiji				

S V E U Č I L I Š T E U R I J E C I
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	**Uvod u kulturalne studije**
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij Kulturologija (jednopredmetni)
Semestar	1.
Akademska godina	2026./2027.
Broj ECTS-a	5
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+30+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu.
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da
Nositelj kolegija	prof. dr. sc. Katarina Peović
Kabinet	F-814
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na internetskim stranicama Odsjeka.
Telefon	051 265-700
e-mail	katarina.peovic@ffri.uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Cilj je kolegija predstaviti polje kulturalnih studija temelje epistemologije, discipline, faze u razvoju, temeljni instrumentalni aparat, osnovne alate za kulturološku analizu. Kolegij će predstaviti uporišta kulturalnih studija, temeljne filozofijske, sociologijske i kulturološke škole i studije koji su se bavili odnosom društva i kulture, politike, umjetnosti. Kolegij će dovesti u vezu kulturalne studije s poststrukturalizmom, psihoanalizom, teorijom književnosti, marksizmom.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Studenti/ce će nakon položenog ispita biti u stanju:
1. opisati nastanak kulturalnih studija i njihovu (inter)disciplinarnu specifičnost;
2. opisati epistemološka uporišta kulturalnih studija (marksizam, strukturalizam, postmarksizam, teorija ideologije, poststrukturalizam, postmodernizam);
3. uočiti bliskosti i razlike spram drugih društveno-humanističkih disciplina poput sociologije, sociolingvistike, etnologije, kulturalne antropologije, komunikologije, mediologije, kulturalne povijesti itd;.
4. koristiti osnovne alate analize kulturalnih studija i temeljne pojmove (kodiranje, dekodiranje, reprezentacija, mit, ideologija, interpelacija, hegemonija...)

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**
		X	

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1,5	**0**
Aktivnost u nastavi	0,5	**10**
Kontinuirana provjera znanja 1	0,75	**25**
Kontinuirana provjera znanja 2	0,75	**25**
ZAVRŠNI ISPIT	1,5	**40**

UKUPNO	5	**100**

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

- Althusser, L. (2018) *Ideologija i ideološki aparati Države*, Arkzin, Zagreb (odabrani odlomci)
- Duda, Dean (2002) *Kulturalni studiji: Ishodišta i problemi*, Zagreb
- Hall, Stuart (2006) „Kodiranje i dekodiranje u televizijskom diskursu", u Dean Duda (ur.), *Politika teorije. Zbornik rasprava iz kulturalnih studija*, Disput, Zagreb, str. 303.
- Hall, Stuart (1997) „Reprezentacija, značenje i jezik", *Representation: cultural representations and signifying practices*, ur. Stuart Hall, SAGE
- Gramsci, A. (1971) *Selection from the Prision notebooks*, International publishers, New York (odabrani odlomci)
- Turner, Graeme (2022) *British Cultural Studies (An Introduction)*, Routledge

IZBORNA LITERATURA

- Barthes, Roland (1979) *Književnost, mitologija, semiologija,* Nolit, Beograd (odabrani ulomci)
- Barker, C.: Cultural Studies: Theory and Practice, London, 2000., (odabrana poglavlja)
- Barker, C.: The SAGE Dictionary of Cultural Studies, London, 2004. (odabrane natuknice)
- Bauman, Z., Culture as Praxis, London, 1999.
- Bennett, T., Kultura: znanost reformatora, Zagreb, 2005.
- Bennett, T., Grossberg, L., and M. Morris, New Keywords: A Revised Vocabulary of Culture and Society, Malden, MA, 2005.
- Denning, M., Culture in the Age of Three Worlds, London, 2004.
- Eagleton, T., Ideja kulture, Zagreb, 2002.
- Fiske, J. (2010) *Understanding Popular Culture*, Routledge
- Jameson, F., On Cultural Studies, in: The Identity in Question, edited by J.Rajchman,London and New York, 1995.
- Kellner, D., Cultural studies and social theory, in: Handbook of Social Theory, edited by G. Ritzer and B. Smart, London, 2001.
- Lewis, J.: Cultural studies: The Basics, London, 2002.
- Storey, J. (ed.), What is Cultural Studies?: A Reader. London, 1996.
- Strinati, Dominic (2004) An Introduction to Theories of Popular Culture, Routledge
- Williams, R., Keywords, New York, 1983.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Za dobivanje potpisa potrebno je minimalno 70% prisustvo na nastavi.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Konzultacije
Oglasna ploča Odsjeka
E-pošta
Web fakulteta

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Usmeno, na konzultacijama ili nakon nastave i preko e-pošte.
katarina.peovic@ffri.uniri.hr

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Kontinuirana provjera znanja – međuispiti
Kontinuirano praćenje rada studentica i studenata provodi se tijekom nastavnog dijela semestra polaganjem dvaju kolokvija.

Kontinuirana provjera znanja 3 (Prikaz teksta) / Seminarski rad - esej
Pisanje prikaza odabranog teksta i pisanja eseja na prethodno dogovorenu temu, služeći se obaveznom i seminarskom literaturom koja je prethodno analizirana na nastavi.
Pri ocjenjivanju prikaza uzima se u obzir sposobnost elementarnog razumijevanja pročitanog teksta koja se očituje u uočavanju ključnih pojmova i prepoznavanju glavnih problemskih cjelina. Osim navedenog, ocjenjuje se i gramatička pismenost kao i preciznost i jasnoća iskaza.
Pri ocjenjivanju eseja obratit će se pozornost na prepoznavanje i povezivanje relevantnih teza zastupljenih u obaveznoj i seminarskoj literaturi, s obzirom na dogovorenu temu eseja.

Ukupna ocjena uspjeha
Na temelju prikupljenih bodova iz dvaju kolokvija, prikaza jednog odabranog teksta i eseja na dogovorenu temu, određuje se konačna ocjena uspjeha na kolegiju.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	11. i 25.2
Ljetni	28.6. i 12.7.
Jesenski	25.8. i 8.9.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1. tjedan	Uvod u kolegij. Predstavljanje problemskih motiva i sadržajnih cjelina u kolegiju. Upoznavanje s temama i literaturom, studentskim obavezama tijekom semestra te načinima valorizacije i ocjenjivanja njihova rada u kolegiju
2. tjedan	Uvod u kulturalne studije – epistemologija, osnovni pojmovi, razvoj discipline
3. tjedan	Temeljni teorijski utjecaji – marksizam, poststrukturalizam, semiotika, frankfurtska škola, književna teorija
4. tjedan	Struktuturalizam i kulturalni studiji
5. tjedan	Semiotika i kulturalni studiji
6. tjedan	**1. kolokvij**
7. tjedan	Reprezentacija
8. tjedan	Kodiranje, dekodiranje
9. tjedan	Mitologije
10. tjedan	Ideologija i hegemonija
11. tjedan	Psihoanaliza i kulturalni studiji 1.
12. tjedan	Psihoanaliza i kulturalni studiji 2.

13. tjedan	**Kolokvij 2**
14. tjedan	**Ispravak kolokvija**

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Identificiranje glavnih obilježja kulturalnih studija	Epistemološki okvir i epistemološka uporišta – kulturalni studiji i marksizam.	Predavanja; zajedničko čitanje tekstova i rasprava na seminarskoj nastavi.	Praćenje radne aktivnosti studenata na predavanjima i seminarima; ocjenska valorizacija uspjeha na međuispitima.
Opisati razvoj kulturalnih studija. Prepoznati glavna epistemološka ishodišta kulturalnih studija.	Birminghamska škola (Richard Hoggart, Raymond Williams, E. P. Thompson, Stuart Hall); britanski kulturalni studiji. Internacionalizacija kulturalnih studija.	Predavanja; zajedničko čitanje tekstova i rasprava na seminarskoj nastavi.	Praćenje radne aktivnosti studenata na predavanjima i seminarima; ocjenska valorizacija uspjeha na međuispitima.
Sposobnost kritičkog promišljanja uloge i značaja produkata kulture.	Frankfurtska škola, strukturalizam, marksizam. Kultura i mit, semiotika. Althusser, Gramsci, Marx.	Predavanja; zajedničko čitanje tekstova i rasprava na seminarskoj nastavi; analiza konkretnih aktualnih primjera iz društvenog svijeta koji su povezani sa sadržajem kolegija	Praćenje radne aktivnosti studenata na predavanjima i seminarima; ocjenska valorizacija uspjeha na međuispitima.
Identificiranje glavnih obilježja kulturalnih studija	Epistemološki okvir i epistemološka uporišta – kulturalni studiji i strukturalizam, psihoanaliza.	Predavanja; zajedničko čitanje tekstova i rasprava na seminarskoj nastavi.	Praćenje radne aktivnosti studenata na predavanjima i seminarima; ocjenska valorizacija uspjeha na međuispitima.

S V E U Č I L I Š T E U R I J E C I
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.uniri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Uvod u kulturalnu antropologiju
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij Kulturologija (jednopredmetni)
Semestar	I
Akademska godina	2026./2027.
Broj ECTS-a	5
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	izv.prof.dr.sc. Sarah Czerny
Kabinet	F-807
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka
Telefon	051 265 695
e-mail	sczerny@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

- Etnografija i terenski rad.
- Kulturni relativizam.
- Teorijski pravci: evolucionizam, funkcionalizam, strukturalni funkcionalizam.
- Posebne teme: Razmjena i darivanje, Magija i čarobnjaštvom, Ritual, Obitelj i srodstvo. Ljudi i životinja

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Studenti će nakon položenog ispita biti u stanju:
1. Definirati što je antropologija;
2. Opisati razvojnu nit antropologije;
3. Razlikovati i usporediti teorijske pravce: evolucionizam, funkcionalizam, strukturalni funkcionalizam, kulturni relativizam
4. Opisati tematsko područje antropologije
5. Definirati glavne pristupe terenskog istraživanja

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	x
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**
x			

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1,5	**0**
Kontinuirana provjera znanja 1	1	**25**
Kontinuirana provjera znanja 2	1	**25**
Seminar	1,5	**50**
UKUPNO	5	**100**

Opće napomene:
Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Moore, Jerry: Uvod u antropologiju. Teorije i teoretičari kulture. Zagreb: Jesenski i Turk, 2002.
Haviland, William: Kulturna antropologija. Jastrebarsko: Naklada Slap, 2004.

IZBORNA LITERATURA

Rihtman-Auguštin, Dunja: Etnologija naše svakodnevice. Zagreb: Školska knjiga, 1988.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obvezni redovno prisustvovati predavanjima

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Konzultacije
Oglasna ploča Odsjeka
E-pošta
Web fakulteta

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Usmeno
E-pošta

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Nema ispita

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	10.2. i 24.2.
Ljetni	17.6. i 1.7.
Jesenski	23.8. i 6.9.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1.	Uvod
2.	Što je antropologija?
3.	Evolucionistička antropologija viktorijanskoga doba (Tylor i Frazer)
4.	Rani razvoj američke antropologije (Boas)
5.	Malinowski – funkcionalizam
6.	Benedict – obrasci kultura

7.	Mead
8.	Kolokvij 1
9.	Etnografija i terensko istraživanje 1
10.	Etnografija i terensko istraživanje 2
11.	Razmjena i darivanje
12.	Obitelj i srodstvo
13.	Magija i čarobnjaštvo
14.	Ljudi i životinje
15.	Kolokvij 2

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
1.Definirati što je antropologija	−Teorijski pravci: evolucionizam, funkcionalizam, strukturalni funkcionalizam. - Etnografija i terenski rad. - Kulturni relativizam. Posebne teme: Razmjena i darivanje. Magija i čarobnjaštvom. Obitelj i srodstvo. Ljudi i životinja	Predavanje seminari	Seminarski rad Kontinuirana provjera znanja
2. Opisati razvojnu nit antropologije	- Teorijski pravci: evolucionizam, funkcionalizam, strukturalni funkcionalizam.	Predavanje seminari	Seminarski rad Kontinuirana provjera znanja
3. Razlikovati i usporediti teorijske pravce: evolucionizam, funkcionalizam, strukturalni funkcionalizam, kulturni relativizam	- Teorijski pravci: evolucionizam, funkcionalizam, strukturalni funkcionalizam.	Predavanje seminari	Seminarski rad Kontinuirana provjera znanja
4. Opisati tematsko područje antropologije	Posebne teme: Razmjena i darivanje. Magija i čarobnjaštvom. Obitelj i srodstvo. Ljudi i životinja	Predavanje seminari	Seminarski rad Kontinuirana provjera znanja
5. Definirati glavne pristupe terenskog istraživanja	Etnografija i terenski rad.	Predavanje seminari	Seminarski rad Kontinuirana provjera znanja

S V E U Č I L I Š T E U R I J E C I
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	**Uvod u kulturalnu povijest**
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij Kulturologija (jednopredmetni)
Semestar	I.
Akademska godina	2026./2027.
Broj ECTS-a	5
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+15
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu.
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da
Nositelj kolegija	prof. dr. sc. Vjeran Pavlaković
Kabinet	F-804
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na internetskim stranicama Odsjeka.
Telefon	051/ 265 705
e-mail	vjeran.pavlakovic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Kolegij se sastoji od:

- pregleda ključne teorijske i znanstvene literature iz područja kulturalne povijesti;
- analize odnosa između ideologije, kulture i povijesti te modernih i postmodernih teorijskih pristupa;
- analize odabranih studija slučaja iz 19. i 20. stoljeća, uključujući kulturne proizvode nastale u kontekstu fašističkih, kapitalističkih, socijalističkih i komunističkih društava;
- kritičkog razmatranja kulturnoteorijske misli, kritičke teorije i kulture sjećanja;
- primjene metoda kulturalne povijesti kroz analizu odabranih kulturnih proizvoda i izradu seminarskog rada..

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Po završetku kolegija studenti će moći:

1. definirati osnovne pojmove i pristupe kulturalne povijesti;
2. objasniti nastanak i značenje „kulturalnog obrata“ u društvenim i humanističkim znanostima;
3. prepoznati utjecaj marksističkih, strukturalističkih, poststrukturalističkih i drugih teorijskih pristupa na razvoj kulturalne povijesti;
4. kritički analizirati kulturne proizvode kao povijesne izvore;
5. primijeniti teorijske koncepte kulturalne povijesti i kulture sjećanja na konkretne povijesne studije slučaja;
6. samostalno oblikovati argument i napisati kraći akademski rad iz područja kulturalne povijesti.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X

Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		X	X

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1,5	**0**
Aktivnost na nastavi	0,5	**10**
Kontinuirana provjera znanja	0,5	**20**
Kolokvij	0,5	**20**
Seminarski rad	1	**20**
ZAVRŠNI ISPIT	1	**30**
UKUPNO	5	**100**

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Adorno, Theodor W. i Max Horkheimer, *Dialectic of Enlightenment*, 1972 (odabrana poglavlja)
Benjamin, Walter, Umjetničko djelo u razdoblju tehničke reprodukcije, 1936
Bijelić, Dušan i Obrad Savić, ur., *Balkan as Metaphor*, 2002 (odabrana poglavlja)
Burke, Peter, *Što je kulturalna povijest*, 2006
Eley, Jeffrey, What Is Cultural History? u *New German Critique*, 1995.
Jambrešić Kirin, Renata, Politics of Memory in Croatian Socialist Culture, u *Narodna umjetnost*, 2004
Todorova, Maria, *Imaginarni Balkan*, 2009 (odabrana poglavlja)

IZBORNA LITERATURA

Razni članci/reader dostupni na Merlinu:
Applegate, Celia and Pamela Potter. Cultural History, 2018
Biserko, Sonja, ur. Jugoslavija u istorijskoj perspektivi, 2017 (odabrana poglavlja)
Buden, Boris, „Ideologija postkomunističke tranzicije, 2010
Rogge, Jörg (ur.). Cultural History in Europe, 2011 (odabrana poglavlja)
Said, Edward, Orientalism, 1978, (odabrana poglavlja)
Vučetić, Radina, Koka-kola socijalizam, 2013 (odabrana poglavlja)

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni prisustvovati najmanje 70% nastave i sudjelovati u diskusijama, posebni bodovi su odobreni za kratke osvrte na gostujuća predavanja.

Studenti su također dužni prije izlaska na završni ispit predati samostalni seminarski rad.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

- mrežne stranice Merlin
- Konzultacije
- Oglasna ploča Odsjeka za kulturalne studije
- E-pošta
- Web stranica fakulteta

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

- usmeno na konzultacijama
- e-pošta

NAČIN POLAGANJA ISPITA
Završni ispit sastoji se od usmene obrane seminarskog rada, tijekom koje student mora pokazati poznavanje teorijskih koncepata i literature korištenih u radu te sposobnost kritičkog obrazlaganja vlastitog argumenta. Za prolaz je potrebno ostvariti najmanje 15 od 30 bodova.
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE
Seminarski rad: Student/ica odabire jedan kulturni proizvod (npr. književno djelo, vizualno umjetničko djelo, film, glazbu, spomenik, fotografiju, plakat, grafit/mural ili drugi oblik popularne kulture) te ga analizira u kontekstu određenoga povijesnog razdoblja koristeći teorijske i metodološke pristupe kulturalne povijesti. Rad treba sadržavati 5–7 stranice teksta i koristiti najmanje tri relevantna znanstvena i/ili primarna izvora, uključujući relevantnu obveznu literaturu s kolegija. Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI	
Zimski	4. i 18.2. 14h
Ljetni	23.6. i 7.7. u 11h
Jesenski	26.8. i 9.9. u 11h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
8.10.	Uvod i **Radionica** s Robertom Bačić (Conflict Textiles)
15.10.	*Nema predavanja zbog koncentrirane nastave iz kolegija Data Science u kulturi*
22.10.	Što je kulturalna povijest? Kultura i povijest: Francuska revolucija, vizualna umjetnost i kulturalni proizvodi; **tema**
29.10.	Kulturalna povijest Prvoga svjetskog rata: D'Annunzio, umjetnost i ideologije; **uvod**
5.11.	Kulturna industrija: Ruska revolucija i Frankfurtska škola; **argument/teza**
12.11.	Kulturalna povijest i grafiti (**Eric Ušić**)
19.11.	**Samostalni rad:** Kulturalni proizvodi i Domovinski rat
26.11.	Kulturalna povijest Španjolskog građanskog rata, film i tisak; **citiranje**
3.12.	Kulturalna povijest SFRJ, kultura sjećanja i spomenici; **tijelo teksta**
10.12.	Kultura u postsocijalizmu i postmodernizmu; **zaključak**
17.12.	**Kolokvij**
7.1.	**Samostalni rad**
14.1.	Prezentacije 1
21.1.	Prezentacije 2
28.1.	Prezentacije 3

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
identificirati, interpretirati i definirati osnovne teorije kulturalne povijesti	Proučavanje kulturalne povijesti	Znanstvena literatura i nastava	Završni ispit
kritički analizirati izvore i tekstove	Proučavanje teorije kulturalne povijesti	Znanstvena literatura i nastava	Završni ispit, sudjelovanje u raspravi na nastavi
primijeniti teorije na određene studije slučaja	Razvijanje vještine za istraživanje studije slučaja	Istraživanje, rad s mentorom	Samostalni radovi
analizirati i objasniti	Istraživanje i pisanje	Radionica pisanja seminara, rad	Samostalni radovi

veze između kulture i povijesti u seminarskom radu	znanstvenih radova	s mentorom	

S V E U Č I L I Š T E U R I J E C I
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Data Science u kulturi
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij Kulturologija (jednopredmetni)
Semestar	1.
Akademska godina	2026./2027.
Broj ECTS-a	5
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu (nastava se izvodi koncentrirano u prva dva tjedna zimskog semestra).
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Engleski
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Benedikt Perak
Kabinet	811
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka.
Telefon	098622793
e-mail	bperak@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Osnovne teorijske postavke znanosti o znanosti i procesi planiranja i provedbe znanstvenog istraživanja u kulturološki utemeljenim društveno-humanističkim znanostima. Teorijske pretpostavke paradigme znanstvenih metoda podatkovne znanosti u kulturološkim istraživanjima. Pregled primjena metoda podatkovne znanosti i baza podataka u kulturnim praksama. Vrste podataka, pouzdanost i vrste uzoraka. Javni statistički resursi i alati za prikupljanje, obradu i pohranu podataka. Big-data repozitoriji. FAIR principi upravljanja podacima. Provođenje istraživanja: istraživački plan, dizajniranje i distribucija upitnika, stvaranje metapodataka, istraživačko izvješće. Osnovne karakteristike statističkog podatkovnog programa i kolaborativnog mrežnog sučelja (Google Colab, Jupyter). Priprema i kodiranje datoteke, učitavanje i manipuliranje podacima. Rad s automatiziranim računalnim sučeljima (API) velikih baza podataka. Pregled deskriptivne statistike, korelacijske analize i analize pouzdanosti. Suvremeni AI alati u podatkovnoj znanosti: veliki jezični modeli (LLM) kao komunikacijski agenti za generiranje i analizu podataka; embedding reprezentacije i semantička pretraga kulturnih zbirki; RAG (retrieval-augmented generation) za razgovor s korpusima kulturne baštine; agentski sustavi za automatizirano istraživanje. Kritičko vrednovanje AI alata: pouzdanost, halucinacije, pristranost i etika primjene u humanistici.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Studenti će nakon završenog kolegija moći: Opisati osnovne teorijske postavke znanosti o znanosti te razumjeti teorijske pretpostavke kulturološki usmjerenih metoda data-science. (1) Navesti temeljne znanstvene metode i ocijeniti prikladnost istraživačkih metoda obzirom na vrstu podataka i cilj istraživanja. (2) Prepoznati, pretražiti i koristiti javne data-science alate i podatkovne resurse, uključujući AI alate. (3) Objasniti i primijeniti data-science tehnike analize, dohvaćanja, pripreme i pohrane podataka. (4) Analizirati kvantitativne i kvalitativne tipove podataka te primijeniti postupke statističke analize. (5) Kritički vrednovati rezultate, metode i tehnike analize podataka, uključujući rezultate AI alata. (6) Svladati osnovne statističko analitičke funkcije data-science programa (Python, Pandas, Google Colab). (7) Koristiti praktične vještine znanstvenih metoda digitalne humanistike uz

primjenu velikih jezičnih modela. (8)

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X		
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**
	X		

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1,5	0
Kontinuirana provjera znanja 1	1	30
Kontinuirana provjera znanja 2	2,5	70
ZAVRŠNI ISPIT	0	0
UKUPNO	5	**100**

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Grus, J. Data science from scratch: first principles with python. O'Reilly Media, 2019. Python za lingviste. https://github.com/nljubesi/python-for-linguists Recogito. https://recogito.pelagios.org Programming with Python for the humanities. https://www.karsdorp.io/python-course/ Bommasani, R. et al. (2021). On the Opportunities and Risks of Foundation Models. arXiv:2108.07258.
Perak, B. (2025). Komunikacija u doba umjetne inteligencije: Razvoj velikih jezičnih modela i komunikacijskih agenata. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci. (ISBN 978-953-361-147-1)

IZBORNA LITERATURA

Osnove programiranja. https://www.srce.unizg.hr/files/srce/docs/edu/osnovni-tecajevi/d450_polaznik.pdf Nurmikko-Fuller, T. (2023). Linked Open Data for Digital Humanities. Taylor & Francis. Gold, M. K., & Klein, L. F. (Eds.). (2016). Debates in the digital humanities 2016. U of Minnesota Press. Jones, D. (2017). Python Programming. CreateSpace Independent Publishing Platform. Milas, G. (2005). Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima. Naklada Slap.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Dolaženje na nastavu neophodno je za razumijevanje problematike kolegija te uz mentorski rad uspostavlja dinamiku rada na projektu i seminarskom radu. Postavlja se uvjet od minimalno 70% dolazaka. Nastava se izvodi koncentrirano u prva dva tjedna zimskog semestra (listopad 2026.).

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Portal, mailing lista, odsječne obavijesti, MERLIN, Google Classroom

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
Konzultacije, e-pošta, MERLIN	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Provjera znanja i izvedeni projekt koji se predstavlja u seminarskom radu u izlaganju. Kontinuirano praćenje rada, projektni zadatak s primjenom AI alata uz jasno navođenje izvora.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Osobiti naglasak kolegija u ovoj akademskoj godini je na primjeni AI alata (veliki jezični modeli) u obradi i analizi podataka u kulturi te na kritičkom vrednovanju njihovih rezultata. Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata!	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	8. i 22.2.
Ljetni	23.6. i 7.7.
Jesenski	26.8. i 9.9.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1.	Uloga digitalnih alata i resursa u analizi i analitici kulturnih fenomena. Uvod u data science i umjetnu inteligenciju.
2.	Osnove računalne obrade podataka. Sučelje Google Colab / Jupyter Notebook. Uvod u Python za podatkovnu znanost.
3.	Metode i ishodi kvalitativnih i kvantitativnih obrada podataka. Osnove Pythona (varijable, tipovi podataka, petlje).
4.	Izrada i obrada tabličnih podataka i metapodataka (CSV, Excel) uporabom Pandas.
5.	Statistička obrada podataka uporabom Pandas i SciPy: deskriptivna statistika, korelacije, pouzdanost.
6.	Vizualizacija podataka uporabom Matplotlib, Seaborn, Plotly, Mermaid. Generiranje grafikona za znanstvene radove.
7.	Resursi digitalne humanistike i alati za unos, dohvaćanje i vizualizaciju metapodataka (Recogito i dr.).
8.	Provjera znanja 1 – online test. Korištenje LLM-ova za generiranje i analizu podataka.
9.	Dohvaćanje informacija putem API-ja: Wikipedia, SketchEngine, YouTube, Google korejskih servisa. Uvod u LLM API-je.
10.	Uvod u obradu teksta uporabom NLP alata, uključujući OpenAI i lokalne modele (Llama). Razvijanje pipelinea za analizu teksta.
11.	Pretvorba govora u tekst: tehnologije prepoznavanja govora (npr. Whisper API). Primjena u analizi kulturnih sadržaja.
12.	Generiranje i obrada tekstualnih podataka koristeći LLM-ove: praktični zadaci (sažimanje, označavanje, klasifikacija).
13.	Agentski sustavi i MCP (Model Context Protocol) za automatizirano prikupljanje, obradu i analizu podataka.
14.	Provjera znanja 2 – online test. Korištenje LLM-ova za analizu i vizualizaciju podataka.
15.	Praktična primjena znanja: kreiranje sustava za analizu teksta koristeći Python, Pandas i LLM API-je. Istraživačko izvješće.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	**SADRŽAJ**	**AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)**	**METODE VREDNOVANJA**
Opisati osnovne teorijske postavke znanosti o znanosti i metoda data-science.	Teorijske postavke podatkovne znanosti u kulturološkim istraživanjima.	Predavanja, grupni rad, problematizacija.	Kontinuirana provjera znanja.
Navesti temeljne znanstvene metode i ocijeniti prikladnost metoda.	Vrste podataka, uzorci, pouzdanost.	Predavanja, analiza primjera.	Kontinuirana provjera znanja.
Prepoznati i koristiti javne data-science alate i resurse.	Javni statistički resursi, big-data repozitoriji, AI alati.	Laboratorijski rad, demonstracija alata.	Praktični zadaci.
Primijeniti data-science tehnike analize, pripreme i pohrane podataka.	Python, Pandas, Google Colab, tablični podaci.	Laboratorijski rad, projektni zadatak.	Projekt, praktični rad.
Analizirati kvantitativne i kvalitativne podatke statističkim metodama.	Deskriptivna statistika, korelacije, NLP obrada.	Laboratorijski rad, rad s LLM alatima.	Projekt, provjera znanja.
Kritički vrednovati rezultate analize i AI alata; svladati praktične vještine digitalne humanistike.	AI alati u podatkovnoj znanosti, etika i pouzdanost.	Projektni rad s LLM-ovima, kritička rasprava.	Seminarski rad, projekt, provjera znanja.

S V E U Č I L I Š T E U R I J E C I
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Metodologija istraživanja u kulturi
Studij	Prijediplomski sveučilišni studij Kulturologija (jednopredmetni)
Semestar	1.
Akademska godina	2026/2027
Broj ECTS-a	4
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+30+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	*prema rasporedu*
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da
Nositelj kolegija	Izv. prof. dr.sc. Sanja Puljar D'Alessio
Kabinet	F-808
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka
Telefon	
e-mail	spuljar@ffri.uniri.hr
Suradnik na kolegiju	Dunja Matić Benčić
Kabinet	F-815
Vrijeme za konzultacije	Petak od 14:00 do 15:00 (i po dogovoru)
Telefon	265 694
e-mail	dunja.matic@ffri.uniri.hr

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Općeniti uvod u metode istraživanja u društvenim znanostima, razlika između kvantitativne i kvalitativne metodologije te uvod u strategije istraživanja.Teorijske paradigme i perspektive u kvalitativnoj metodologiji, odabir problema istraživanja te istraživačka pitanja.

Nacrt kvalitativnog istraživanja, precizan plan i faze istraživačkog procesa (identificiranje teme ili predmeta istraživanja i paradigme, kreiranje istraživačkih pitanja, određivanje jedinice analize – odabir uzorka, odabir metode prikupljanja podataka, prikupljanje podataka, interpretacija dobivenih podataka), triangulacija

Strategija analize slučaja i terenskog istraživanja, dizajn analize slučaja – obrasci kulture (idealni tip kulturnog obrasca, analiza događaja ili osobe, pojednostavljeni zbir pojedinačnih slučajeva)

Određivanje granice prostora kulturnih obrazaca (jedinica analize) – osobe, subkulture, kontrakulture, događaji, rituali, virtualni (internet) prostor...

Prikupljanje podataka – posebno analiza dokumenta (pisma, biografije, fotografije, novinski članci, internet forumi), sekundarna analiza podataka (službene statistike, godišnjaci, druga istraživanja i analize), metoda promatranja bez i sa sudjelovanjem, strukturirani i nestrukturirani intervju (razlika između upitnika i intervjua). Problemi analize teksta, kodiranja ili kvantificiranja kvalitativnih situacija i obrazaca.

Problemi mjerenja i prikupljanja podataka. Pouzdanost, objektivnost i valjanost. Kriteriji za povećanje valjanosti – dokumentiranost, argumentiranost interpretacije, sistematičnost postupka, blizina predmeta istraživanja, komunikativna valjanost, triangularnost (više metoda provjere, više izvora podataka). Etički principi istraživanja, odnos istraživača i promatrane jedinice analize, problemi perspektive, problem interpertacije i značenja sudionika istraživanja kao podatka.

Problemi interpretacije podatka – razumijevanje kao dekodiranje smisla i tumačenje kao uporaba dobivenih značenja, dijaloški odnos,

Završni izvještaj, analiza slučaja, važnost stila pisanja znanstvenog rada, struktura pisanja izvještaja, članaka.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Studenti/ce će po položnom ispitu biti u stanju:

- Razlikovati istraživačke strategije, metode i filozofsko-teorijske okvire primjenjive u kulturalnim studijima
- Definirati kriterije za odabir adekvatne istraživačke strategije i metoda prema problemu istraživanja

- Razviti precizno formuliranje stavova, argumentirano raspravljati, uvažavati drugačije pozicije
- Analizirati istraživanja o kulturnim fenomenima prema kriterijima pouzdanosti, valjanosti i objektivnosti

Samostalno izvesti istraživanje manjeg obima

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**
X		X	

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	2	**0**
Kontinuirana provjera znanja 1	0,5	**50**
ZAVRŠNI ISPIT	1,5	**50**
UKUPNO	4	**100**

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

- Denscombe, M. (2010): “The Good Research Guide (for small-scale social research projects)”, Open University Press, New York
- Creswell, J.W. (2007): “Qualitative Inquiry & Research Design (choosing among five approaches)”, Sage Publications, London, New Delhi

Pickering M. (2008): “Research Methods for Cultural Studies”; Edinburgh University Press, Edinburgh

IZBORNA LITERATURA

- Dopunska literatura prema temi i problemu istraživanja
- Čapo Žmegač, J., Gulin Zrnić,V., Šantek, G.P. ur. (2006) Etnologija bliskoga – Poetika i politika suvremenih terenskih istraživanja, Zagreb: Jesenski i Turk,
- Halmi, A. (1996) Kvalitativna metodologija u društvenim znanostima. Samobor: A.G.Matoš

Creswell John W.(2013) Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Obavezno

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Na nastavi
Putem e-maila

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Na nastavi
Pute e-maila

Konzultacije
NAČIN POLAGANJA ISPITA
Kontinuirana provjera znanja – međuispit Tijekom kolegija provest će se dva kolokvija u svrhe provjere znanja. Prvi kolokvij odnosit će se na gradivo iz istraživačkih strategija, dok će drugi kolokviji obuhvatiti gradivo iz istraživačkih metoda i teorijsko-filozofskih okvira istraživanja. Prvi kolokvij polagat će se u 5. tjednu nastave, a drugi kolokvij u 10 tjednu nastave. Kolokvij se sastoji od 5 esejističkih pitanja. Svako pitanje nosi 5 bodova. **Pristup popravku međuispita** Popravci međuispita neće se održavati. Studentice i studenti koji nisu mogli prisustvovati pisanju kolokvija u zadanom terminu, imat će priliku pristupiti pisanju kolokvija na zadnjem satu semestra. **Istraživanje** S obzirom na to da je riječ o metodološkom kolegiju, pisanje istraživanja najvažniji je zadatak kojeg će studentice i studenti savladati. Teorijsko znanje provjeravat će se međuispitima tj. kolokvijima, a istraživanje će funkcionirati kao završni ispit. Studentice i studenti bit će raspodijeljeni u četiri grupe. Svaka grupa obuhvaća jedno šire problemsko polje. Svako šire problemsko polje podijeljeno je na manje, konkretne istraživačke probleme i pridružene im istraživačke metode. Studentice i studenti će unutar svoje grupe izabrati jedan istraživački problem i, uz mentoriranje na tjednoj osnovi, provoditi istraživanje. Tjedni sastanci grupa su obavezni dio kolegija. Ukoliko student/ica ne može taj tjedan pristupiti konzultacijama, dogovaraju se individualni termini. **UKUPNA OCJENA USPJEHA:** Na temelju bodova prikupljenih polaganjem dva međuispita (50), aktivnosti na nastavi, tj prisustvovanja tjednim konzultacijama (20) i provedenog istraživanja (30), odlučuje se o završnoj ocjeni.
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE
Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI	
Zimski	12. i 26.2.
Ljetni	15.6. i 4.7.
Jesenski	23.8. i 6.9.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1. tjedan	Uvod: metode istraživanja u kulturi
2. tjedan	Narativna analiza
3. tjedan	Fenomenološka i etnografska istraživanja
4. tjedan	Studija slučaja i akcijsko istraživanje
5. tjedan	Kolokvij
6. tjedan	Intervju i fokus grupe
7. tjedan	Promatranje i promatranje sa sudjelovanjem
8. tjedan	Vježba pred kolokvij
9. tjedan	Kolokvij 2
10. tjedan	Mentorski rad – kako pristupiti istraživačkom problemu
11. tjedan	Mentorski rad – prikupljanje podataka
12. tjedan	Mentorski rad – analiza podataka
13. tjedan	Mentorski rad – pisanje istraživačkog izvještaja

14. tjedan	Predaja istraživanja
15. tjedan	Prezentacije istraživanja

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Razlikovati istraživačke strategije, metode i filozofsko-teorijske okvire primjenjive u kulturalnim studijima	Opći uvod o nastanku, radu i razvoju kulturalnih studija, pregled metodoloških pristupa koje su kulturalni studiji preuzeli iz drugih disciplina, kao i pregled načina na koji su se preuzeti metodološki pristupi koristili u kontekstu kulturalnih studija. (Prema literaturi: Pickering M. (2008): "Research Methods for Cultural Studies")	Predavanje Diskusija	Kontinuirana provjera znanja
Definirati kriterije za odabir adekvatne istraživačke strategije i metoda prema problemu istraživanja	Upoznavanje s osnovnim metodama, istraživačkim strategijama i filozofskim/teorijskim okvirima u kvalitativnim istraživanjima i povezivanje usvojenih metoda, strategija i teorijskih okvira s odabranim istraživačkim pitanjima. (Prema literaturi: Creswell, J.W. (2007): "Qualitative Inquiry & Research Design	Predavanje Diskusija	Kontinuirana provjera znanja
Razviti precizno formuliranje stavova, argumentirano raspravljati, uvažavati drugačije pozicije	Studenti i studentice samostalno će izabrati istraživačke probleme prema vlastitim sklonostima i interesima, o kojima će se voditi moderirane grupne diskusije tijekom nastave, kroz svaku pojedinačnu fazu istraživanja (odabir teme – formulacija istraživačkog pitanja – odabir istraživačke strategije i istraživačkih metoda – provedba metoda – analiza podataka – struktura istraživačkog izvještaja)	Predavanje Diskusija	Kontinuirana provjera znanja Istraživački izvještaj/ seminar
Analizirati istraživanja o kulturnim fenomenima prema kriterijima pouzdanosti, valjanosti i objektivnosti	Detaljno proučavanje i diskutiranje o istraživačkim primjerima ponuđenim u literaturi (Pickering M. (2008): "Research Methods for Cultural Studies"), te	Predavanje Diskusija	Kontinuirana provjera znanja

	kritička analiza znanstvenih članaka (istraživačkih izvještaja) dostupnih na portalu hrvatskih znanstvenih i stručnih časopisa - Hrčak		
Samostalno izvesti istraživanje manjeg obima	Studenti i studentice tijekom kolegija proći će kroz sve faze istraživačkog rada (odabir teme – odabir istraživačke strategije i metode – teorijski pregled - formulacija istraživačkog pitanja – provedba metode/a – pisanje istraživačkog izvještaja), prema ponuđenoj literaturi: Denscombe, M. (2010): "The Good Research Guide (for small-scale social research projects)",	Istraživanje Prezentacija	Istraživački izvještaj/ seminar

S V E U Č I L I Š T E U R I J E C I
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.uniri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Uvod u filozofiju
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij Kulturologija (jednopredmetni)
Semestar	1.
Akademska godina	2026./2027.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da
Nositelj kolegija	prof. dr. sc. Nikola Petković
Kabinet	F-809
Vrijeme za konzultacije (odrediti jedan termin)	dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka
Telefon	051/ 265 693
e-mail	nikola.petkovic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

- Smisao života: u čemu bi se mogao sastojati, je li subjektivan ili objektivan, je li logički moguće pronaći zadovoljavajući odgovor, je li život apsurdan, je li smisleno samo ono što je neprolazno?
- Smrt: je li moguće konzistentno zamisliti svoje vlastito nepostojanje, treba li se bojati nepostojanja, u čemu se sastoji asimetrija između prošlog i budućeg nepostojanja?
- Sudbina: argumenti za fatalizam
- Sloboda volje: jesmo li mogli postupiti drugačije nego što jesmo, jesu li naši postupci slobodni i u kojem smislu; deterministička dilema - jesmo li slobodni ako su naši postupci determinirani ili ako nisu; kompatibilizam i inkompatibilizam?
- Moralna odgovornost: kriterij moralne odgovornosti; je li moralna odgovornost spojiva s determinizmom?
- Konzekvencijalizam; utilitarizam, princip najveće sreće, negativni utilitarizam, utilitarizam čina i utilitarizam pravila.
- Deontologija: vrste dužnosti, legalitet i moralitet, konzekvencijalizam i deontologija, partikularizam.
- Aretička etika: vrline, svodivost vrlina.
- Društveni ugovor: amoralist i anarhist, redukcija moralnosti na vlastiti interes, uvjeti sklapanja pravednog ugovora.
- Znanje: klasična definicija znanja, protuprimjeri, skeptički argumenti: iz relativnosti, iz kriterija, iz mogućnosti pogreške.
- Um: jesu li um i tijelo jedno te isto ili nešto različito, jesam li ja isto što i svoje tijelo; karakteristike mentalnog, odnos mentalnog i fizičkog: fizikalizam, dualizam.
- Bog: doslovno i preneseno shvaćanje religijskog diskursa, evidencijalizam i fideizam, argumenti za postojanje boga, Eutifronova dilema, presumpcija ateizma, fine tuning argument i antropički princip.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Savladavanjem ovog kolegija student bi trebao:

- Biti osposobljen da uoči argument i procijeni njegovu valjanost kao i razlikovati filozofijski od 'zdravorazumskog' tretmana svijeta.
- Usvojiti i biti u stanju koristiti osnovne filozofske distinkcije: između instrumetalne i kategoričke racionalnosti, između činjenica i vrijednosti, između pojmovnih i činjeničnih tvrdnji, itd.
- Biti u stanju prepoznati osnovne filozofske pozicije: determinizam, kompatibilizam i libertarijanizam u raspravi o slobodi volje; deontologiju i konzekvencijalizam u etici; naturalizam, emotivizam, teoriju pogreške i intuicionizam u meta-etici; realizam i antirealizam u metafizici; fizikalizam, bihejviorizam, funkcionalizam i dualizam u filozofiji uma; evidencijalizam i fideizam u filozofiji religije, skepticizam, relativizam, itd.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x		x	
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1,5	**0**
Kontinuirana provjera znanja – kolokviji	0,5	**30**
Pismeni ispit	0,5	**40**
Seminarski rad	0.5	**30**
UKUPNO	3	**100**

Opće napomene:

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

- B. Berčić: Filozofija 1 i Filozofija 2, IBIS-grafika, Zagreb, 2012.

Od sljedećih knjiga s popisa obavezne literature studenti biraju **jedan** naslov:

- Platon. Sofist (u Protagora, Sofist, Naprijed, Zagreb: 1975.
- Aristotel. Metafizika Signum, Zagreb: 2001. ili Liber, Zagreb: 1985
- B. Spinoza. Etika, Demetra, Zagreb: 2000.
- I: Kant. Kritika čistoga uma, NZMH, Zagreb: 1984.
- G.W.F. Hegel Fenomenologija duha, Ljevak, Zagreb: 2000.
- M. Heidegger. Bitak i vrijeme, Naprijed, Zagreb: 1985.
- K. Marx. Temelji slobode; Rani radovi, Naprijed, Zagreb: 1977; Naprijed, Zagreb: 1978.
- F. Nietzsche. S onu stranu dobra i zla, AGM, Zagreb:2002.
- L. Wittgenstein. Tractatus logico philosophicus, Moderna vremena, Zagreb: 2003.
- T. Kuhn. Struktura znanstvenih revolucija, Jesenski i Turk, Zagreb: 2013.
- J. Derrida. Pisanje i razlika, TKD Šahinpašić, Sarajevo: 2007.
- R. Rorty.. Consequences of Pragmatism, Minneapolos: 1982.
- A. Danto. Preobražaj svakidašnjeg, KruZak, Zagreb: 1997.

- C. Taylor. Izvori sebstva, Breza, Zagreb: 2011.

IZBORNA LITERATURA

- Grupa autora. Filozofska hrestomatija 1-12. NZMH, Zagreb: 1983.
- B. Bošnjak. Povijest filozofije. Školska knjiga, Zagreb: 2019.
- F. C. Copleston. History of Philosophy 1-11; London & New York: 2003.
- W. Windelband. Povijest filozofije, Naprijed, Zagreb: 1988.
- B. Russell. Povijest zapadne filozofije, Ibis Grafika, Zagreb: 2010.
- E. Bloch. TÜbingenški uvod u filozofiju, Nolit, Beograd:1966.
- Despot, Branko. Uvodi u filozofiju I-IV (transkripti predavanja od 1981 do 1986) Demetra, Zagreb: 2019.
- The Cambridge Dictionary of Philosophy. Cambridge: 1995.
- Concise Routledge Encyclopedia of Philosophy. Routledge, London: 2000.
- Filozofski leksikon. 2012. Leksikografski zavod "Miroslav Krleža" Zagreb: 2012.
- The Oxford Companion to Philosophy. New York i London: 1995.
- Stanford Encyclopedia of Philosophy https://plato.stanford.edu/

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni biti nazočni na predavanju.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Web
Oglasna ploča odsjeka
E pošta

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Usmeno, e-mail

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Način bodovanja svake pojedinačne aktivnosti koja se ocjenjuje:

Kontinuirana provjera znanja – kolokviji

Tijekom nastave pišu se 3 mini-kolokvija, svaki nosi 10 bodova.

Seminarski rad

Seminarski rad treba sadržavati od 3 do 5 kartica teksta (5400 do 9000 znakova).

Pismeni ispit

Na završnom pismenom ispitu studenti trebaju odgovoriti na ključna pitanja iz obvezne literature u obliku vlastitih bilježaka. Potom slijedi usmeni razgovor o obveznoj literaturi.

Opća napomena

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba ukupno skupiti najmanje 50 ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti ispitnom roku.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

Upiti koji se tiču svih studenata na godini po pitanju nastavnog sadržaja, izvedbe nastave i izvršenja obaveza se vrše pismenim putem (e-pošta) preko predstavnika godine.

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	2. i 16.2.u 9h
Ljetni	15.6. i 29.6. u 9h
Jesenski	24.8.. I 7.9. u 9h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	**NAZIV TEME**
1 tjedan	Od *mizozofije* i *tragedije* do filozofije: Temeljna filozofska pitanja.
2 tjedan	Što je istina? Postoji li apsolutna istina: realizam; skepticizam; relativizam.
3 tjedan	Obrana Platonova: Dijalozi ili monodijalozi (Sokrat i Platon, filozofi i sofisti)
4 tjedan	fisis i ethos, logos
5 tjedan	Problem spoznaje u Aristotela i Kanta: Što je to metafizička spoznaja?
6 tjedan	Temelji slobode: Spinoza
7 tjedan	Čuđenje, udivljenje i sumnja kao preduvjeti za filozofiju: Rene Descartes.
8 tjedan	Temeljni pojmovi filozofije (možemo li danas filozofirati bez Grka? (fizis, etos, logos: Martin Heidegger)
9 tjedan	Hodamo li po rukama: Od Apsolutnog duha do bića prakse (Hegel i Marx)
10 tjedan	O istini i laži u izvanmoralnom smislu: Prevrednovanje svih vrijednosti: Nietzsche
11 tjedan	Filozofija kao oblik pisanja: Rorty; Heidegger, Wittgenstein; Derrida
12 tjedan	Progres ili promjena paradigme: T. Kuhn i R. Rorty
13 tjedan	Disciplniranje interdisciplinarnosti: postmoderna filozofija; Jacques Derrida i dekonstrukcija **studenti predaju seminarski rad**
14 tjedan	**Kolokvij**

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	**SADRŽAJ**	**AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)**	**METODE VREDNOVANJA**
• Biti osposobljen da uoči argument i procijeni njegovu valjanost.	Analiza filozofskih problema kroz predstavljanje različitih pozicija i kritička usporedba argumenata za i protiv tijekom kolegija	- Predavanje - Rasprava - Frontalni i individualni rad	- Kolokvij - Pismeni ispit
• Usvojiti i biti u stanju koristiti osnovne filozofske distinkcije: između instrumetalne i kategoričke racionalnosti, između činjenica i vrijednosti, između pojmovnih i činjeničnih tvrdnji, itd.	Analiza problema u epistemologiji, filozofiji uma, etici.	- Predavanje - Rasprava - Frontalni i individualni rad	- Kolokvij - Pismeni ispit
- Biti u stanju prepoznati osnovne filozofske pozicije: determinizam, kompatibilizam i libertarijanizam u raspravi o slobodi volje; deontologiju i konzekvencijalizam u etici; naturalizam, emotivizam, teoriju pogreške i intuicionizam u meta-etici; realizam i antirealizam u metafizici; fizikalizam, bihejviorizam,	Analiza osnovnih filozofskih termina kroz formulaciju problema i kontekst rasprave tijekom kolegija.	- Predavanje - Rasprava - Frontalni i individualni rad	- Kolokvij - Pismeni ispit

funkcionalizam i dualizam u filozofiji uma; evidencijalizam i fideizam u filozofiji religije, itd.			

S V E U Č I L I Š T E U R I J E C I
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.uniri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Uvod u studij
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij Kulturologija (jednopredmetni)
Semestar	I.
Akademska godina	2026./2027.
Broj ECTS-a	2
Nastavno opterećenje (P+S+V)	0+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	*prema rasporedu*
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	Brigita Miloš sabbatical
Kabinet	F-816
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	PON od 11.00 do 12.00 sati i po dogovoru
Telefon	051/265701
e-mail	bmilos@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	izv. prof. dr. sc. Iva Žurić Jakovina
Kabinet	F-815
Vrijeme za konzultacije	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka
Telefon	265 698
e-mail	izuric@ffri.uniri.hr

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

a) Upoznavanje sa sadržajima studijskog programa: Pregled sveukupnih sadržaja studija, obveznih i izbornih. Tematska diferencijacija programa po skupinama srodnih kolegija (opći kolegiji, povijesni kolegiji, teorijski kolegiji, kolegiji usmjereni praksi, te moguće tematske podpodjele – primjerice: problemi jezika, identiteta, umjetnosti itd.).

b) Institucionalni i organizacijski aspekti studiranja: Struktura sveučilišta, fakulteta, odsjeka, katedara. Međukatedarske, međuodsječne, međufakultetske i međusveučilišne spone. Prateći uredi i službe (studentska služba, ured za ECTS, biblioteka i dr.). Principi bodovnog sustava, personalizirani studij i prateći dokumenti (suplement diplomi). Pitanja udruživanja i razmjene studenata. Studentska zastupljenost na institucionalnoj razini.

c) Inicijalna evaluacija znanja, interesa i potreba polaznika studija: Inicijalno testiranje znanja, vještina, interesa, očekivanja. Individualna evaluacija («case study») rezultata s pratećim individualnim konzultacijama. Savjetodavno usmjeravanje.

d) Upoznavanje s tehnikama i instrumentima studiranja, te s raspoloživim resursima: Rad u kompjutorskoj učionici, biblioteci, referalnom centru. Rad s izvaninstitucionalnim resursima (Sveučilišna biblioteka, arhivi i sl.). Terenski rad. Tehnike učenja («active learning», «independent learning» i dr.).

e) Akademska pismenost i zadane forme (seminarski rad, referat, esej, diplomski rad i dr.).

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Studentice/studenti će po odslušanom kolegiju biti u stanju: 1. Analizirati programski, organizacijski i etički aspekt studija 2. Primijeniti stečena znanja tijekom vlastitog studiranja

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
	x	x	x
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	0,5	
Kontinuirana provjera znanja 1	1	**60**
Aktivnost na nastavi	0,5	**40**
UKUPNO	2	**100**

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Pravilnik o studiranju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci
2. Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci

IZBORNA LITERATURA

Eco, Umberto (2000) Kako se piše diplomski rad, Narodna knjiga/Alfa, Beograd

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti/ce moraju prisustvovati na 70% sati predavanja i seminara. Za više od 30 % izostanaka oduzimaju se ocjenski bodovi. U slučaju opravdanoga duljeg izostanka student/ica se o nastavi može informirati emailom dunja.matic@ffri.uniri.hr

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

e-mail, oglasna ploča

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Konzultacije, e-mail

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Nema završnog ispita

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	/
Ljetni	/
Jesenski i	/

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1. tjedan	Uvodno predavanje
2. tjedan	Upoznavanje s institucionalnim i organizacijskim aspektima studiranja, pravilnikom FFRI, Etičkim kodeksom i principima bodovnog sustava
3. tjedan	Radionica 1
4. tjedan	Radionica 2
5. tjedan	Akademsko pisanje uvodno predavanje (vrste i specifičnosti akademskih tekstova; čitanje i pisanje akademskih tekstova; citiranje, plagiranje)
6. tjedan	Akademsko pisanje: vježba 1 (čitanje i analiza stručnih tekstova)
7. tjedan	Akademsko pisanje: vježba 2 (čitanje i analiza drugih sadržaja)
8. tjedan	Akademsko pisanje: vježba 3 (čitanje i analiza drugih sadržaja)
9. tjedan	Susret s kolegicama i kolegama: Erazmus iskustva
10. tjedan	Susret s kolegicama i kolegama: Rad udruge IKS i fanzin Drugost
11. tjedan	Mentorski rad i konzultacije
12. tjedan	Mentorski rad i konzultacije
13. tjedan	Mentorski rad i konzultacije: Predaja prve verzije prikaza
14. tjedan	Mentorski rad i konzultacije: Predaja finalne verzije prikaza i razgovor o tekstu
15. tjedan	Diskusija: pregled rada na kolegiju

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
1.	A, b, d, e	pomno čitanje, kritička diskusija, predavanje, samostalan rad na tekstu, primjeru	adekvatno izvršavanje tjednih zadataka, refleksija o vlastitome radu, pravovremeno predan istraživački zadatak
2.	A, b, c, d, e	postavljanje i rješavanje samostalnog zadatka, promišljanje osobnih studentskih problema i njihovo kritičko sagledavanje, problematiziranje i kritičko sagledavanje organizacijskih, koncepcijskih metoda studiranja kolegica i kolega u grupi	pravovremeno predano izvješće o istraživačkom zadatku, kraći refleksivni dnevnici

S V E U Č I L I Š T E U R I J E C I
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Intermedijalnost
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij Kulturologija (jednopredmetni)
Semestar	3.
Akademska godina	2026/2027.
Broj ECTS-a	5
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	
Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Diana Grgurić
Kabinet	F-812
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka
Telefon	051/ 265706
e-mail	dgrguric@ffri.uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Povijest glazbeno-literarnih *interart* studija. Recentni studiji: *studij riječi i glazbe* (WMA) i S. P. Scherovi rezultati istraživanja verbalne glazbe književnoumjetničkog karaktera. Scherova trijadna tipologija glazbeno-literarnih veza (literatura u glazbi; glazba i literatura; glazba u literaturi); intermedijalne relacije glazbe u književnosti (*word music*) ili strukturne analogije s glazbom (*structural analogies to music*) glazbene instance u literaturi koje se nazivaju muzikalizacijama fikcije. Teorijske modifikacije glazbeno-literarnih veza (A. Gier i W. Wolf) kao izvankompozicijska intermedijalnost (*extra compositional intermediality*). Drugi pristup intermedijalnosti kroz prizmu promatranja Boltera i Grusina. Postmodernističke intermedijalne prakse, teorije i primjeri.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Studenti će nakon položenog ispita biti u stanju:
1) definirati i objasniti intermedijalne teorije
2) opisati intermedijalne oblike
3) objasniti umjetničke težnje prema intermedijalnim oblicima i navesti najčešće prakse
4) primijeniti konkretne analitičke modele

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	x
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**
		x	x

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1,5	0
Kontinuirana provjera znanja 1 (Analiza)	0,5	15
Seminarski rad	1	25
Kontinuirana provjera znanja 2 (kolokvij,	1	30

pismeni ispit)		
Završni ispit	1	30
UKUPNO	**5**	**100**

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Student tijekom nastave trebaju skupiti **50 %** od max broja bodova iz **tri aktivnosti** koje se ocjenjuju. U tom slučaju može na završnom ispitu potvrditi ocjenu koja proizlazi iz zbroja skupljenih ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave vrši se prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Grgurić. D. *Glazba, riječ: istraživanje suodnosa*. Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb i ICR, Rijeka. 2011. Intermedijalnost 10-23, Glazbena kritika 28-31.Prema glazbi u romanima: Metafora fuge u romanu Berenikina kosa 132-141.
Žmegač, V. *Književnost i glazba. Intermedijalne studije*. Zagreb: Matica hrvatska.2003.
Obavezna poglavlja: Književnost u glazbi, Glazba u književnosti.
Irina O. Rajewsky, Intermediality, Intertextuality, and Remediation: A Literary Perspective on Intermediality http://cri.histart.umontreal.ca/cri/fr/intermedialites/p6/pdfs/p6_rajewsky_text.pdf
Berman, G. Synesthesia and the arts: http://postcog.ucd.ie/files/b1_SynesthesiaAndTheArts.pdf
Kiene Brillenburg Wurth Multimediality, Intermediality, and Medially Complex Digital Poetry http://www.rilune.org/images/mono5/3_brillenburg.pdf
Virgilio Tortosa Garrigós.2011. Intermediality, Architecture, and the Politics of Urbanity http://docs.lib.purdue.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1809&context=clcweb
V. Kandinsky: On the spiritual in art. https://archive.org/stream/onspiritualinart00kand#page/n5/mode/2up
Varga, D. I2015. Intertekstualni i intermedijalni elementi u tvorbi identiteta likova almodóvarova filma *viso-ke potpetice* https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=3&ved=2ahUKEwim_43ysM3kAhVIIVAKHSHWDFcQFjACegQIABAC&url=https%3A%2F%2Fhrcak.srce.hr%2Ffile%2F226909&usg=AOvVaw0Iao49MTzuwcjdHTf3y7RW

IZBORNA LITERATURA

Wolf, W. „Intermediality Revisited: Reflections on Word and Music Relations in the Context of a General Typology of Intermediality“ (ur. Lodato M. Suzzane, Aspdent S. and Bernhardt W.): *Word and Music Studies: Essayes in Honor of Steven Paul Scher and on Cultural Identity and the Musical Stage*. Amsterdam: Rodopi.2002.
Eric Isaacson. What you see is what you get: on visualizing music. http://ismir2005.ismir.net/proceedings/1129.pdf
Bolter, Jay & Grusin, Richard. *Remediation*, MIT, Boston 1999.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni redovito pohađati nastavu (opravdan je izostanak 20% nastave) i informirati se o nastavi s koje su izostali.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Obavijesti o kolegiju studenti dobivaju tijekom nastave i elektroničkom poštom

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Nastavnik je dostupan za vrijeme dogovorenih konzultacije i putem elektroničke pošte

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Kontinuirana provjera znanja 1 - Analiza uključuje rad studenata u paru. Izbor intermedijalnog primjera za analizu (5 bodova), teorijski okvir (5 bodova), zaključak (5 bodova).
Seminarski rad - s jasno iskazanom temom (5 bodova), analitičkim pristupom, teorijskim okvirom (10 bodova bodova), jasnom argumentacijom, zaključkom (10bodova). **Ukupno 25 bodova.** Studenti mogu koristiti

bilo koji sustav reference (npr. APA, MLA, Harvard,) etc.) ali se njega moraju i pridržavati. Analiza mora sadržavati minimalno 3 kartice teksta, najviše 5. (1 kartica = 1800 znakova uključujući razmake)**.** Literatura treba biti citirana u radu kao i korištenje AI koje mora biti u radu evidentirano.
Kontinuirana provjera znanja 2 – kolokvij sastoji se od sedam pitanja od kojih 4 pitanja esejistička (svako pitanje nosi maksimalno 6 bodova) i 3 pitanja s upisivanjem pojmova (svako pitanje nosi maksimalno 2 boda). Ukupno **30 bodova**.
Studenti koji nisu pisali kolokvij/pismeni ispit ili su dobili manje od 50% max ocjenskih bodova imaju drugi termin za pisanje**.** Termin je planiran u satnici izvođenja nastave (ili po dogovoru s nastavnikom).
Završni ispit (usmeni/pismeni) uključuje šest pitanja, svako se vrednuje maksimalno 5 bodova. Ukupno **30 bodova.**
NAPOMENA: Ukupna ocjena proizlazi iz zbroja ocjenskih vrijednosti svih aktivnosti, isključivo ako su zadovoljeni max ocjenski bodovi postignuti iz kolokvija i završnog rada. U drugom se slučaju student/ica upućuje na ispitni rok.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	9. 2; 23.2. 9h. F-812
Ljetni	25.6. 09.7.9h. F-812
Jesenski	23.8.6.9. 9h. F-812

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1. tjedan	Uvod i upoznavanje s literaturom i problematikom sadržaja kolegija
2. tjedan	Mediji
3. tjedan	Teorijski pristup intermedijalnosti i Interart studiji
4. tjedan	Teorijski pristup intermedijalnosti II
5. tjedan	Teorijski pristup intermedijalnosti III Glazba kao tekst
6. tjedan	Kolokvij
7. tjedan	Muzikalizacija literature – Metafora fuge
8. tjedan	Slikarska simfonija Vasilija Kandinskog
9. tjedan	Analiza u paru - predstavljanje teme
10. tjedan	Multisenzorni pristupi chromastezia
11. tjedan	Intermedijalnost u arhitekturi
12. tjedan	Završni ispit (pismeni)
13. tjedan	Seminari (predstavljanje tema)
14. tjedan	Seminari (predstavljanje tema)
15. tjedan	Nadoknada kolokvija

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
1.Definirati i objasniti intermedijalne teorije	*interart* studija. Recentni studiji: *studij riječi i glazbe* (WMA) i S. P. Scherovi rezultati istraživanja verbalne glazbe	Predavanja	Kolokvij 1. Završni ispit, analiza.

	književnoumjetničkog karaktera. Scherova trijadna tipologija glazbeno-literarnih veza (literatura u glazbi; glazba i literatura; glazba u literaturi); intermedijalne relacije glazbe u književnosti (*word music*) ili strukturne analogije s glazbom (*structural analogies to music*) glazbene instance u literaturi koje se nazivaju muzikalizacijama fikcije. Teorijske modifikacije glazbeno-literarnih veza (A. Gier i W. Wolf) kao izvankompozicijska intermedijalnost (*extra compositional intermediality*). Drugi pristup intermedijalnosti kroz prizmu promatranja Boltera i Grusina.		
2. Opisati intermedijalne oblike	. Scherova trijadna tipologija strukturne analogije s glazbom (*structural analogies to music*) glazbene instance u literaturi koje se nazivaju muzikalizacijama fikcije. Teorijske modifikacije glazbeno-literarnih veza Drugi pristup intermedijalnosti kroz prizmu promatranja Boltera i Grusina. Najznačajniji intermedijalni oblici	Predavanja; samostalni rad.	Kolokvij 1. Završni ispit, analiza.
3. Objasniti umjetničke težnje prema intermedijalnim oblicima i navesti najčešće prakse	Scherovo tumačenje verbalne glazbe: trijadna tipologija glazbeno-literarnih veza; intermedijalne relacije glazbe u književnosti ili strukturne analogije; izvankompozicijska intermedijalnost; intermedijalnost prema Bolteru i Grusinu.	Konzultacije; Samostalni rad;	Seminarski rad; analiza.
4.Primijeniti analitičke modele	glazbeno-literarne veze; (*word music*); izvankompozicijska intermedijalnost (*extra compositional intermediality*)	Konzultacije; samostalni rad;	Analiza. Seminarski rad

S V E U Č I L I Š T E U R I J E C I
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Jezik, mišljenje i kultura
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij Kulturologija (jednopredmetni)
Semestar	3.
Akademska godina	2026./2027.
Broj ECTS-a	5
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu (nastava se izvodi koncentrirano u prva dva tjedna zimskog semestra).
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Engleski
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Benedikt Perak
Kabinet	811
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka.
Telefon	098622793
e-mail	bperak@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Jezik kao proizvod ljudske fiziologije. Fiziološki i neurološki preduvjeti nastanka ljudskog jezika. Jezični organi, temeljna neurološka područja jezične djelatnosti.
Jezik kao distinktivno obilježje ljudske vrste. Evolucijsko podrijetlo ljudskog jezika: teorija filogenetskog razvoja jezika. Univerzalne značajke ljudskog jezika.
Jezik kao simbolička struktura. Saussureov strukturalizam; pet Saussureovih dihotomija. Interni pristupi proučavanja jezične strukture: fonologija, morfologija, sintaksa.
Jezik kao sredstvo kategoriziranja. Klasična i prototipska teorija kategorizacije. Odnos jezične moći i spoznaje.
Jezik kao sredstvo spoznaje. Teorije jezičnog značenja. Uloga kognitivne metafore u sklapanju značenja.
Jezik kao sredstvo komunikacije i uspostave kulture. Govorna zajednica. Tipologija jezika. Teorija jezične relativnosti.
AI alati u analizi jezika i kulture: veliki jezični modeli (LLM), agentski sustavi, MCP protokoli, korpusna i digitalna lingvistika (SketchEngine, Python, EmoCNet, HuggingFace). Kritičko vrednovanje AI alata u humanistici: prednosti, ograničenja i etika primjene.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Studenti će nakon završenog kolegija moći:

1. Objasniti evolucijsku teoriju o nastanku jezika i filogenetskih uvjeta za nastanak jezika i govora. Protumačiti veze između evolucije jezika s razvojem kulture. (1)
2. Navesti glavna fiziološka i neurološka područja vezana uz jezičnu djelatnost. (2)
3. Navesti nositelje i objasniti postavke strukturalističkog proučavanja jezika. Navesti glavne jezične discipline (fonetika, fonologija, morfologija, sintaksa, semantika) proizašle iz strukturalističkog pristupa jeziku te njihove postavke. (3)

4. Navesti temeljne značajke konstrukcijskih teorija spram odnosa jezične djelatnosti, procesa kategorizacije i uspostave značenja simboličkih jezičnih struktura. (4)
5. Objasniti hijerarhiju spoznajnih procesa, društvenih identiteta, društvene interakcije, komunikacije kao simboličke lingvističke aktivnosti i kulture. (5-6)
6. Provesti istraživanje korištenjem suvremenih lingvističkih alata uključujući prikupljanje tekstova, označavanje tekstova, NLP obrada, kritička analiza (7)

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X		
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**
	X		

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1,5	0
Kontinuirana provjera znanja 1	1	**30**
Kontinuirana provjera znanja 2	1,5	40
ZAVRŠNI ISPIT	1	30
UKUPNO	5	**100**

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Trask, R. L., Temeljni lingvistički pojmovi, Školska knjiga, Zagreb 2005.: odabrani pojmovi Ellis, N. C. (2011). The emergence of language as a complex adaptive system. Handbook of Applied Linguistics. London: Routledge, 666-679. Matasović, R. (2005). Jezična raznolikost svijeta: 19-60. Imai, M., Kanero, J., & Masuda, T. (2016). The relation between language, culture, and thought. Current Opinion in Psychology, 8, 70-77. Hudson, R. A. Language, culture and thought. Sociolinguistics, 70–105. Kramsch, C. Language, Thought, and Culture. The Handbook of Applied Linguistics, 235–261. Evans, V., & Green, M. Cognitive linguistics: An introduction. Routledge, 2018. Sharifian, F. (ed.). Advances in cultural linguistics. Springer, 2017. Bommasani, R. et al. (2021). On the Opportunities and Risks of Foundation Models. arXiv:2108.07258.
Perak, B. (2025). Komunikacija u doba umjetne inteligencije: Razvoj velikih jezičnih modela i komunikacijskih agenata. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci. (ISBN 978-953-361-147-1)

IZBORNA LITERATURA

Searle, J. R. (2008). Language and social ontology. Theory and Society, 37(5), 443-459. Tomasello, M. (2009). The usage-based theory of language acquisition. In The Cambridge handbook of child language (pp. 69-87). Perak, B. (2019). The role of metonymy and metaphor in the conceptualization of NATION. In Metaphors in the Discourse of the National. John Benjamins. Vaswani, A. et al.

(2017). Attention is All You Need. NeurIPS. Osnove programiranja. https://www.srce.unizg.hr/files/srce/docs/edu/osnovni-tecajevi/d450_polaznik.pdf Python za lingviste. https://github.com/nljubesi/python-for-linguists

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Dolaženje na nastavu neophodno je za razumijevanje problematike kolegija te uz mentorski rad uspostavlja dinamiku rada na projektu i seminarskom radu koji čini važan (50%) dio kolegija. Stoga se dolaženje prati i postavlja uvjet od minimalno 70% dolazaka na nastavu. Nastava se izvodi koncentrirano u prva dva tjedna zimskog semestra (listopad 2026.).

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Usmeno, e-pošta, MERLIN platforma, Google Classroom

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Usmeno, e-pošta, MERLIN platforma

NAČIN POLAGANJA ISPITA

E-portal pismeno, usmeno. Seminarski rad izrađuje se tijekom semestra uz mentorski rad. Ocjenjuje se: poštivanje rokova, jasnoća i struktura izlaganja, korištenje literature, kritička analiza i primjena AI alata uz jasno navođenje izvora.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Osobiti naglasak kolegija u ovoj akademskoj godini je na proučavanju figurativnog mišljenja i govora te na kritičkoj primjeni AI alata (veliki jezični modeli, agentski sustavi, korpusna lingvistika) u analizi jezika i kulture. Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	8. i 22.2.
Ljetni	23.6. i 7.7.
Jesenski	26.8. i 9.9.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1.	Zašto proučavati jezik na kulturalnim studijima? Uvod u kolegij i u velike jezične modele (LLM) kao alate za analizu jezika.
2.	Jezik kao evolucijski i kognitivni sustav: emergencija jezika i umjetna inteligencija. Povijest razvoja LLM-ova (GPT, LLaMA, Gemini).
3.	Evolucija jezika i njegova veza s razvojem kulture. Analiza korpusnih podataka korištenjem LLM modela.
4.	Jezik kao sredstvo kategorizacije i spoznaje. Primjena LLM-ova u kategorizaciji jezičnih fenomena (embedding reprezentacije).
5.	Strukturalizam i teorija jezičnih znakova. Kako LLM-ovi analiziraju strukturu jezika (tokenizacija, distribucijska semantika).
6.	Neurološki i kognitivni temelji jezika. Uloga LLM-ova u analizi kognitivnih procesa i simboličkih struktura.
7.	Primjena LLM-ova u analizi jezičnih relacija: sinonimija, antonimija, metonimija. Prompt inženjering za lingvističku analizu.
8.	Provjera znanja 1 – online test s primjenom LLM alata u analizi lingvističkih pojmova.
9.	Jezični relativizam i univerzalije. Uloga LLM-ova u prepoznavanju univerzalnih jezičnih obrazaca.
10.	Kognitivna lingvistika: metafore i metonimije. Kako LLM-ovi obrađuju figurativni jezik.
11.	Agentski sustavi i MCP (Model Context Protocol) u jezičnim istraživanjima: automatizirano prikupljanje i analiza tekstova.
12.	Diskurzivna analiza i mrežne stranice. Primjena LLM-ova u analizi diskurza na društvenim mrežama.

13.	Kulturalni modeli i jezik: uvod u kulturalnu lingvistiku. LLM-ovi u analizi kulturalnih koncepata.
14.	Provjera znanja 2 – online test. Evaluacija tekstova i kulturalnih obrazaca korištenjem LLM alata.
15.	Analiza jezičnih podataka vezanih uz projekte: kreiranje istraživačkog izvješća uz kritičku upotrebu AI alata.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Protumačiti veze između evolucije jezika s razvojem kulture.	Jezik kao distinktivno obilježje ljudske vrste.	Predavanja, grupni rad, problematizacija, rad s LLM alatima.	Redovita provjera znanja, seminari.
Navesti glavna fiziološka i neurološka područja vezana uz jezičnu djelatnost.	Jezik kao biološka sastavnica.	Predavanja, grupni rad, rad s LLM alatima.	Redovita provjera znanja, seminari.
Navesti nositelje i objasniti postavke strukturalističkog proučavanja jezika.	Jezik kao simbolička struktura.	Predavanja, grupni rad, analiza primjera LLM-om.	Redovita provjera znanja, seminari.
Navesti temeljne značajke konstrukcijskih teorija spram odnosa jezične djelatnosti.	Jezik kao sredstvo kategoriziranja i sredstvo spoznaje.	Predavanja, problematizacija, prompt inženjering.	Redovita provjera znanja, seminari.
Objasniti hijerarhiju spoznajnih procesa, društvenih identiteta, društvene interakcije, komunikacije i kulture.	Jezik kao sredstvo komunikacije i uspostave kulture.	Predavanja, grupni rad, analiza diskurza LLM-om.	Redovita provjera znanja, seminari.
Primijeniti suvremene AI alate u istraživanju jezika i kulture; kritički vrednovati rezultate.	Jezična analiza uporabom alata korpusne i digitalne lingvistike; LLM, agentski sustavi, MCP.	Predavanja, laboratorijski rad, projektni zadatak s AI alatima.	Projekt, seminarski rad, provjera znanja.

S V E U Č I L I Š T E U R I J E C I
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Pravci u filmskim studijima
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij Kulturologija (jednopredmetni)
Semestar	3.
Akademska godina	2026./2027.
Broj ECTS-a	5
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu.
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Boris Ružić
Kabinet	F-813
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na internetskim stranicama Odsjeka.
Telefon	051/265702
e-mail	bruzic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Kolegij uvodi studente u temeljne probleme filmskih studija kroz povijesni razvoj filmskih formi i teorijske pristupe filmu kao tehnologiji, estetskom predmetu, kulturnoj industriji i ideološkom aparatu. Posebna se pažnja posvećuje odnosu filmske forme i proizvodnje značenja: načinima na koje montaža, mizanscena, naracija, fokalizacija, žanr i režimi gledanja oblikuju filmskog gledatelja te reprezentacije roda, klase, rase, identiteta i društvene stvarnosti (1-7).
U središtu je zanimanje za kulturalno kodiranje specifičnih formalnih strategija u filmu (4). Jedno od fokusa kolegija jest da subjektne pozicije u filmskim tekstovima ukazuju na vezu s pitanjima koja obuhvaćaju etnicitet, nacionalnost, rasu, rod i/ili seksualnost, te se kritički prikaz datih pozicija proučava na interdisciplinaran način (2-5). Preokupacije i teme kojima se kolegij bavi povijesno su i društveno specifične, od teorija ideologije, teorije roda tijekom razvoja filmske povijesti, do ekonomsko-političkih teorija koje oblikuje filmske stilove i žanrove (4-7). Kolegij se sastoji od povijesnog pregleda najvažnijih etapa razvoja filma na zapadu, razumijevanja razvoja autorskog filma u kulturološkom smislu, te razvoja suvremenog filma u kontekstu popularne kulture i političkih odrednica. Osim navedenog, predmet obuhvaća i uvodnu raspravu o raznim tipovima filmskih rodova, vrsta i žanrova, s posebnim osvrtom na dokumentarni film.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Nakon položenog ispita studenti će moći:

1. Definirati estetske aspekte pojedinog medijskog teksta.
2. Razlikovati filmske forme koje se ističu u medijskom tekstu.
3. Obrazložiti zašto subjektivne impresije mijenjaju status medijske slike.
4. Navesti moduse proizvodnje, te objasniti razliku između specifičnih autorskih stilova.
5. Kategorizirati žanrovanje medijskih tekstova i kako ono funkcionira kao kulturalna legitimacija
6. Usporediti odnos između različitih oblika filmskog i medijskog izraza – uspostaviti razliku između stilova, proizvodnih modusa, povijesnih razdoblja.
7. Argumentirati utjecaj digitalnih tehnologija na film.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X

Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1,5	**0**
Seminarski rad – esej/video	1	**30**
Praktični rad – izlaganje	0,5	**10**
Kontinuirana provjera znanja 1 - kolokvij	1	**30**
ZAVRŠNI ISPIT	1	**30**
UKUPNO	5	**100**

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Gilić, Nikica, 2007, *Filmske vrste i rodovi*, AGM, Zagreb. (izbor)
2. Gilić Nikica, 2010, *Uvod u povijest hrvatskog igranog filma* str. 141-167, Leykam international, Zagreb.
3. Vojković, Saša, 2008, *Filmski medij kao (trans)kulturalni spektakl: Hollywood, Europa, Azija*, Zagreb: Hrvatski filmski savez. (izbor)
4. Baudry, Jean Louis, 1974-75, “Ideological Effects of the Basic Cinematographic Apparatus”, u: *Film Quarterly*, vol. 28., br. 2, str.: 39-47.
5. Elsaesser, Thomas/Hagener, Malte: Film Theory: An Introduction through the Senses, 2nd ed., New York/London: Routledge 2015 (izbor)
6. Stam, Robert, 2000, *Film Theory, an introduction*, Massachusetts: Blackwell Publishers - izabrana poglavlja.

IZBORNA LITERATURA

1. Tasker, Yvonne. 1993. *Spectacular Bodies: Gender, Genre and the Action Cinema*. London: Routledge
2. Willis, Sharon. 1997. *High Contrast: Race and Gender in Contemporary Hollywood Film*. Durham, London: Duke University Press
3. Turković, Hrvoje, 2005, Film: zabava, žanr, stil, str. 349-373, Hrvatski filmski savez, Zagreb
4. Briggs, Asa, Burke, Peter, 2001, *A Social History of the Media: From Gutenberg to the Internet*, Polity Press: Cambridge.
5. Miller, Toby, 2002, *Television Studies*. London BFI

te po potrebama studenta

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Provjeravat će se prisutnost studenata na predavanjima i seminarima sukladno propisima i pravilniku

o studiranju.
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA
Na nastavi, putem e-maila, te na konzultacijama.
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA
Konzultacije, e-mail, nastava.
NAČIN POLAGANJA ISPITA
Konačna se ocjena formira na temelju: 1. Samostalnih radova studenta/ice koji bira ili a) Filmski analitički dosje do 6 kartica teksta i uključuje procesnu analizu jednog konkretnog filmskog problema ili b) izradu video rada i pisanje popratnog teksta do 3 kartice teksta komplementaran videu uz **prethodni dogovor s nastavnikom** (sveukupno 30 bodova). Esej/video se izrađuje tijekom semestra. Esej/video predaje se u 12. tjednu nastave. 2. Jednog pisanog kolokvija koji se sastoji od 6 pitanja (30 bodova) i piše se na polovici semestra. 3. Završnog ispita u pisanoj formi (30 bodova). 4. Praktičnog rada koji podrazumijeva jedno izlaganje tijekom nastave na temu unaprijed dogovorenu s nastavnikom (10 bodova)
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE
Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI	
Zimski	3. i 17.2.
Ljetni	24.6. i 8.7.
Jesenski	25.8. i 8.9.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1. tjedan	Zašto proučavati film? Film kao kulturna tehnologija
2. tjedan	Rani film: tehnologija, atrakcija i nastanak filmskog jezika
3. tjedan	Sovjetska montaža: film kao mišljenje i politika
4. tjedan	Klasični Hollywood i žanr
5. tjedan	Realizam i talijanski neorealizam
6. tjedan	Baudry: filmski aparat, ideologija i gledatelj
7. tjedan	Francuski novi val i autorstvo
8. tjedan	Tijelo i rod u filmu
9. tjedan	KOLOKVIJ i analitička radionica
10. tjedan	Kritička naratologija: fokalizacija i subjektivnost
11. tjedan	Postmodernizam, intertekstualnost i fragmentirani subjekt
12. tjedan	Film i tijelo/osjetila – Elsaesser
13. tjedan	Dokumentarni film: stvarnost, konstrukcija i svjedočenje
14. tjedan	Film nakon filma: platforme, digitalne slike i suvremena vizualna kultura
15. tjedan	Studentski analitički laboratorij + sinteza kolegija

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	**SADRŽAJ**	**AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)**	**METODE VREDNOVANJA**
Definirati estetske aspekte pojedinog medijskog teksta.	Kolegij pruža uvid u osnovne aspekte filmskih studija – povijesne, teorijske, žanrovske, estetske, produkcijske, tehnološke, kulturološke.	nastava, rasprava, analiza teksta	Esej, kolokvij
Razlikovati filmske forme koje se ističu u medijskom tekstu.	U središtu je zanimanje za kulturalno kodiranje specifičnih formalnih strategija.	nastava, rasprava	Esej, praktični rad
Obrazložiti zašto subjektivne impresije mijenjaju status medijske slike.	Polazišna točka je ta da subjektne pozicije u filmskim tekstovima ukazuju na vezu s pitanjima koja obuhvaćaju etnicitet, nacionalnost, rasu, rod i/ili seksualnost, te se kritički prikaz datih pozicija proučava na interdisciplinaran način	Izlaganje uz esej, rasprava, sinteza literature	Esej, završni ispit
Navesti moduse proizvodnje, te objasniti razliku između specifičnih autorskih stilova.	Proučavanje tema, metoda i koncepata koje propituju tehnologije značenjske proizvodnje i uspostavljanje kritičkog odnosa prema kulturnim fenomenima.	nastava, rasprava, analiza teksta	Esej, kolokvij, Završni ispit
Kategorizirati žanrovanje medijskih tekstova i kako ono funkcionira kao kulturalna legitimacija.	Kolegij obuhvaća i uvodnu raspravu o raznim tipovima filmskih rodova, vrsta i žanrova, s posebnim osvrtom na suvremeni hrvatski film.	nastava, vježba analize filma	Video rad, esej
Usporediti odnos između različitih oblika filmskog i medijskog izraza – uspostaviti razliku između stilova, proizvodnih modusa, povijesnih razdoblja.	Preokupacije i teme kojima se kolegij bavi povijesno su i društveno specifične, baš kao što je, primjerice, Baudryev „kinematografski aparat“, drukčiji od Viriliova ‘‘vizualnog stroja’’ koji se odnosi na telekomunikacije.	nastava, rasprava, analiza teksta	Esej, kolokvij, Završni ispit
Argumentirati utjecaj digitalnih tehnologija na film.	Analiza digitalnog filma i usporedba s formalnim promjenama u odnosu na analogni film	nastava, rasprava, analiza teksta	Esej, kolokvij, Završni ispit, praktični rad

S V E U Č I L I Š T E U R I J E C I
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	**Pravci u suvremenoj kulturalnoj teoriji**
Studij	Prijediplomski sveučilišni studij "Kulturologija" (jednopredmetni)
Semestar	III.
Akademska godina	2026/2027
Broj ECTS-a	5
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	izv.prof.dr.sc. Iva Žurić Jakovina
Kabinet	F-815
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na internetskim stranicama Odsjeka.
Telefon	265698
e-mail	izuric@ffri.uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

- Povezati kanonski tekst 'Zapadnoga kruga' (Shakespeare) sa suvremenim interpretacijama (Greenblatt) (2).
- Iščitati tekstove klasične kulturalne antropologije (Montaigne) u obzoru suvremenih teorija pragmatizma (Rorty) (1,2,3).
- Upoznati prototekstove s natruhama postmodernizma te ih povezati sa suvremenim teorijama kulture (jezik, protupamćenje, praksa...) (1,3).
- Upoznati koncepte lokalizma i nesumjerljivosti (1,3).
- Čitati interpretacije temeljnih tekstova dekonstrukcije (1,3).
- Upoznati koncepte postkolonijalne teorije i kritike (1,3).
- Stvoriti predodžbu o stanju u suvremenoj kulturalnoj teoriji na odabranim primjerima tekstova od kojih je svaki reprezentativan za određeni pravac (1,3).

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Nakon položenog ispita studenti će moći:

1. primijeniti određene kulturno-teorijske koncepte u čitanju i interpretiranju suvremenosti
2. otkriti i primijeniti novo iščitavanje klasika kulture
3. razviti i demonstrirati reinterpretaciju i reevaluaciju kulturalnih fenomena koji imaju potencijal za obogaćenje kako pojedinačnih iskustva tako i grupnog iskustva današnjice.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	x
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**
		x	

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1,5	

Aktivnost u nastavi	0,5	**20**
Seminarski rad	1,5	**40**
Kontinuirana provjera znanja	1,5	**40**
UKUPNO	**5**	**100**

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Aktivnost u nastavi: Aktivnost u nastavi odnosi se na **bilješke** koje su studenti dužni donositi na svako predavanje te na aktivno sudjelovanje u diskusijama. Bilješke se pišu iz unaprijed zadanog teksta za taj sat. Studenti imaju pravo ne donijeti bilješke 3 puta, svaki sljedeći put rezultira oduzimanjem bodova.

Seminarski rad treba sadržavati minimalno 5 kartica teksta, piše se na temelju literature obrađene tijekom nastave a po vlastitom odabiru studenta.

Kontinuirana provjera znanja odnosi se na **kolokvij** koji ima 8 opisnih pitanja, gdje svako pitanje nosi 5 bodova.

Iz kolokvija i iz seminara je **potrebno ostvariti minimalno 20 bodova**, a ako se ne ostvari minimalno 20 bodova na svakome od njih, student/ica neće moći pristupiti ispitnom roku. **Bit će omogućen samo jedan termin ispravka kolokvija!**

Ispitni rok – VAŽNA NAPOMENA!!!

Na ispitni rok mogu izaći **samo oni studenti koji su ostvarili minimalno 20 bodova iz seminara i iz kolokvija** i koji su **predali seminar na vrijeme** (na zadnji dan održavanja kolegija najkasnije do 14 h). Ako student ne preda seminar na vrijeme te ne ostvari minimalno 20 bodova iz seminara i kolokvija, neće moći pristupiti ispitnom roku. Na ispitnom roku, koji je usmeni, student/ica ima mogućnost popravka ocjene, ako to želi. Ako ne, konačna ocjena mu se automatski dodjeljuje prema ukupno ostvarenim bodovima tijekom semestra.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

U readeru:

W. Shakespeare, Oluja*
S. Greenblatt, Learning to Curse
film Zabranjeni planet (1956), dir. Fred M. Wilcox
M. Montaigne, O kanibalima
R. Rorty, Philosophy as a Social Hope, (Uvod)
F. Nietzsche, Genealogija morala* - odabrana poglavlja
M. Foucault, Counter-Memory; The Philosophy of Difference
F. Jameson: Postmodernizam ili kulturalna logika kasnog kapitalizma
R. Barthes, Fragmenti ljubavnog diskurza* - odabrana poglavlja
J. Derrida, Struktura, znak i igra u obradi ljudskih znanosti
H.Bhabha, Commitment to Theory
E. Fromm, Umijeće ljubavi*. – odabrana poglavlja
T. Eagleton: Teorija i nakon nje* - odabrana poglavlja

* naslovi sa zvjezdicom ne nalaze se u readeru, već se mogu posuditi u knjižnici

IZBORNA LITERATURA

R. Barthes, Carstvo znakova, Zagreb, 1989.
V. Biti, Pojmovnik suvremene književne teorije i kulturne teorije, Zagreb, 2000.
J. Culler, Književna teorija – vrlo kratak uvod, Zagreb, 2001
J. Culler, O dekonstrukciji (Teorija i kritika poslije strukturalizma), Zagreb, 1991.

J. Derrida, O gramatologiji, Sarajevo, 1976.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE
Pratit će se prisutnost studenata na nastavi. Studenti imaju pravo izostati s nastave 3 puta, svaki sljedeći izostanak rezultira oduzimanjem bodova.
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA
Konzultacije Oglasna ploča Odsjeka E-pošta Web fakulteta
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA
Usmeno E-pošta
NAČIN POLAGANJA ISPITA
Ispit se polaže na ispitnom roku tako da se upiše ocjena ukoliko je student zadovoljio ranije navedene uvjete za upis ocjene ili se odgovara usmeno za višu ocjenu.
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE
Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI	
Zimski	1. i 15.2.
Ljetni	18.6. i 2.7.
Jesenski	24.8. i 7.9.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
5.10.2026.	**Uvod**
12.10.2026.	S. Greenblatt: Learning to Curse
19.10.2026.	M. de Montaigne: O kanibalima
26.10.2026.	R. Rorty: Philosophy as Social Hope (Introduction)
2.11.2026.	F. Nietzsche: Uz genealogiju morala
9.11.2026.	M. Foucault: Counter – Memory; The Philosophy of Difference
16.11.2026.	F. Jameson: Postmodernizam ili kulturalna logika kasnog kapitalizma
23.11.2026.	R. Barthes: Fragmenti ljubavnog diskursa
30.11.2026.	E. Fromm: Umijeće ljubavi
7.12.2026.	J. Derrida: Struktura, znak i igra u obradi ljudskih znanosti
14.12.2026.	H. Bhabha: *Commitment to Theory*
21.12.2026.	T. Eagleton: Teorija i nakon nje
11.1.2027.	Kolokvij
18.1.2027.	**Predaja seminara**
25.1.2027.	**Ispravak kolokvija**
5.10.2026.	**Priprema za ispit**

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
1.primijeniti određene	Iščitati tekstove klasične	Predavanja i seminari.	Kolokviji i seminar.

kulturno-teorijske koncepte u čitanju i interpretiranju suvremenosti	kulturalne antropologije (Montaigne) u obzoru suvremenih teorija pragmatizma (Rorty). Upoznati prototekstove s natruhama postmodernizma te ih povezati sa suvremenim teorijama kulture (jezik, protupamćenje, praksa...). Upoznati koncepte lokalizma i nesumjerljivosti. Čitati interpretacije temeljnih tekstova dekonstrukcije. Upoznati koncepte postkolonijalne teorije i kritike. Stvoriti predodžbu o stanju u suvremenoj kulturalnoj teoriji na odabranim primjerima tekstova od kojih je svaki reprezentativan za određeni pravac.		
2.otkriti i primijeniti novo iščitavanje klasika kulture	Povezati kanonski tekst 'Zapadnoga kruga' (Shakespeare) sa suvremenim interpretacijama (Greenblatt). Iščitati tekstove klasične kulturalne antropologije (Montaigne) u obzoru suvremenih teorija pragmatizma (Rorty)	Predavanja i seminari.	Kolokviji i seminar.
3.razviti i demonstrirati reinterpretaciju i reevaluaciju kulturalnih fenomena koji imaju potencijal za obogaćenje kako pojedinačnih iskustva tako i grupnog iskustva današnjice.	Iščitati tekstove klasične kulturalne antropologije (Montaigne) u obzoru suvremenih teorija pragmatizma (Rorty). Upoznati prototekstove s natruhama postmodernizma te ih povezati sa suvremenim teorijama kulture (jezik, protupamćenje, praksa...). Upoznati koncepte lokalizma i nesumjerljivosti. Čitati interpretacije temeljnih tekstova dekonstrukcije. Upoznati koncepte postkolonijalne teorije i kritike. Stvoriti predodžbu o stanju u suvremenoj kulturalnoj teoriji na odabranim primjerima tekstova od kojih je svaki reprezentativan za određeni pravac.	Predavanja i seminari.	Kolokviji i seminar.

S V E U Č I L I Š T E U R I J E C I
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.uniri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Etnički, nacionalni i rasni identiteti
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij Kulturologija (jednopredmetni)
Semestar	3.
Akademska godina	2026./2027.
Broj ECTS-a	5
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da
Nositelj kolegija	prof. dr. sc. Nikola Petković
Kabinet	F-809
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka
Telefon	051/ 265 693
e-mail	nikola.petkovic@ffri.uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Kolegiji polemizira aktualnu važnost pitanja identiteta, upoznavajući studente i studentice, kako sa tradicionalnim definicijama tako i s recentnijim raspravama na zadanu temu. Tekstovi orijentirani na teorijsku razradu i razvoj koncepta identiteta pomažu smjestiti raspravu u odgovarajući znanstveni kontekst, dok tekstovi koncentrirani na konkretne geo-političke, socio-ekonomske aspekte identiteta, služe kao primjeri problematičnih identitetskih priča u različitim društvenim kategorijama (rasnim, etničkim, nacionalnim, klasnim, rodnim). Obzirom na interdisciplinarno nastojanje da se tema sagleda iz različitih teorijsko-znanstvenih perspektiva, kolegiji je podijeljen u pet tematskih cjelina koje pomažu strukturiranju i preglednosti materijala:

1. uvod u problematiku identiteta (kada se, kako se i zašto se postavlja pitanje identiteta);
2. Mnoge definicije identiteta (proliferacija identiteta i rasprave o njemu);
3. Identitet i identifikacija (možemo li ih razlikovati i kako);
4. Uloga drugog u konstituiranju identiteta (interaktivnost i međuovisnost društvenih faktora u proizvodnji identiteta);
5. Individualno i kolektivno (razrješenje binarnih podjela kao što su društvo-pojedinac, urođeno-stečeno…).

Kroz pet navedenih cjelina kolegiji istražuje važnosti i varijante odnosa: pojedinac-grupa-društva, kao temelj identifikacijskih procesa i posljedičnih formacija identiteta. Sadržaj je raspoređen u ovih pet tematskih cjelina kako bi se studentima i studenticama ukazalo i na mnogostrukost (i promjenjivost) znanstvenih pristupa temi identiteta i identifikacije.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Studenti i studentice će po završetku ovog kolegija moći:

1.Razlikovati psihofizičke, psihosocijalne, sociokulturne i socijalne identitete
2.Razlikovati koncept identiteta od koncepta identifikacije
3.Usporediti tradicionalne koncepte kulturnih, etno-nacionalnih identiteta sa suvremenim konceptima
4.Razlikovati rasne, etničke i nacionalne identitete
5.Analizirati i argumentirati možemo li navedene koncepte identiteta promatrati bez klasnih i rodnih identiteta

Studenti i studentice usvojit će široki, ali međusobno povezani spektar teorijsko-znanstvenih pristupa

potreban da se sagleda polivalencija identitetske problematike. Istovremeno će biti osposobljeni, kako za primjenu različitih znanstvenih pristupa tako i za njihovu re-evaluaciju. Studente i studentice poticati će se na preispitivanje aplikabilnost različitih teorijskih okvira na aktualna identitetska pitanja – na taj način dubinski ulazeći, koliko u objekt rasprave toliko i u metodologije namijenjene njegovoj obradi.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	X	X	x
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1,5	**0**
Seminarski rad	2	**40**
Kontinuirana provjera znanja - bilješke	0,75	**20**
Pismena provjera znanja (kolokvij)	0,75	**40**
UKUPNO	**5**	**100**

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Teorija: Nikola Petković. *O čemu govorimo kada govorimo o identitetu*, Zagreb: Disput, 2020.

Roman: Paul Beatty. *Prodana duša*. Zaprešić: Fraktura, 2018.

Filmovi: *Paris is Burning*, red. Jennie Livingston, 1991.

Parada, red. Srđan Dragojević, 2011.

IZBORNA LITERATURA

Bit će distribuirana, odnosno studenti će biti upozoravani na nju u tijeku semestra. Ideja je da se do izborne literature dolazi u interakciji između radnih grupa studenata i profesora.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Provjeravat će se prisutnost studenata na predavanjima i seminarima.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Konzultacije
Oglasna ploča Odsjeka
Web stranice fakulteta i odsjek

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Uredskim telefonom i službenom elektroničkom poštom, kao, naravno i usmeno.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Način bodovanja svake pojedinačne aktivnosti koja se ocjenjuje:

Opis pojedinačne aktivnosti: seminarski rad. Seminarski rad, kao što je navedeno u krajnje desnoj kolumni, drugomu njezinu retku, maksimalno može donijeti 40 bodova. Relativno visok broj bodova ukazuje na prioritet kojega instruktor pridaje interpretativnosti, umijeću kreativnog čitanja zadanih (i fakultativno odabranih) radova i djela nad pukom reprodukcijom istih. Ključni kriterij za dosezanje uvijek željenog i unaprijed pretpostavljenog maksimuma je originalnost interpretacije koja se nužno mora temeljiti na tekstu kojega rad, bilo monografski, bilo komparatistički, bilo disciplinarno, bilo interdisciplinarno obrađuje. Seminarski rad treba sadržavati od 3 do 5 kartica teksta (5400 do 9000 znakova)

Opis pojedinačne aktivnosti: **Kontinuirana provjera znanja - bilješke**. Pratit će se prisutnost studenata na nastavi. Studenti imaju pravo izostati s nastave 3 puta, svaki sljedeći izostanak rezultira oduzimanjem bodova. Aktivnost u nastavi odnosi se na bilješke koje su studenti dužni donositi na svako predavanje te na aktivno sudjelovanje u diskusijama. Bilješke se pišu iz unaprijed zadanog teksta za taj sat.

Opis pojedinačne aktivnosti: **Pismena provjera znanja - kolokvij**: Kao što je navedeno u krajnje desnoj kolumni, četvrtom njezinu retku, maksimalni broj bodova kojega student/ica može zaraditi na pismenom ispitu odnosno kolokviju je 40. Bodovno izjednačenje s rubrikom seminarski rad plod je nastojanja da se izbalansira odnos stvaralačke interpretacije odabranoga teksta s njezinim reproduktivnim parnjakom. Naime, da bi uspješno došli do maksimuma bodova, studenti/ice trebaju pročitati kompletnu zadanu obaveznu literaturu. Provjera znanja sadrži cjelokupnost literature, no od studenata i studentica ne zahtjeva puko reproduktivno znanje. Bodovat će se jasna argumentiranost teze utemeljene na tekstu na kojega pitanje upućuje, jasna i artikulirana ilustracija iste, uvjerljiva argumentacija i na tekstu temeljen zaključak. Stupnjevito odustajanje od zadanih segmentarnih očekivanja smanjivat će i numerički dio u bodovanju svakoga pitanja posebno što će rezultirati i sveukupnom smanjenju bodova pri konačnom zbrajanju kojega obavlja sam instruktor.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

Upiti koji se tiču svih studenata na godini po pitanju nastavnog sadržaja, izvedbe nastave i izvršenja obaveza se vrše pismenim putem (e-pošta) preko predstavnika godine.

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	2. i 16.2.u 9h
Ljetni	15.6. i 29.6. u 9h
Jesenski	24.8.. I 7.9. u 9h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1 tjedan	Uvodno predavanje: Uvod u problematiku identiteta / zašto postavljati pitanje o identitetima
2 tjedan	O čemu govorimo kada govorimo o 'identitetu'? I
3 tjedan	O čemu govorimo kada govorimo o 'identitetu' II
4 tjedan	Akeel Bilgrami „Bilješke o definiciji identiteta“
5 tjedan	Uloga „drugog“ u konstituiranju identiteta: Akeel Bilgrami „Što je to Musliman?“
6 tjedan	Identitet i identifikacija: R. Brubaker i F. Cooper: “S onu stranu Identiteta“
7 tjedan	Socijalni identitet: Razum prije 'identiteta' Amartya Sen
8 tjedan	Tko i zašto kome pripada?: Od identiteta do solidarnosti, David A. Hollinger
9 tjedan	Carol Rovane: Važnost individue: Pojedinac u zrcalu dvaju načela Prosvjetiteljstva
10 tjedan	Rasa, klasa i kultura; bell hooks, nova crna elita, bijelo siromaštvo i politika nevidljivosti
11 tjedan	Rasa, klasa i kultura u 'izvrnutom' zrcalu; Paul Beatty. *Prodana duša*
12 tjedan	Uloga, identifikacija, identitet: Rasa, klasa, kultura i rod: *Paris is Burning*. Film
13 tjedan	Uloga, identifikacija, identitet: Klasa, kultura, rod: *Parada,* Film **Predaja seminara!**
14 tjedan	Zaključno predavanje i **Kolokvij**

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	**SADRŽAJ**	**AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)**	**METODE VREDNOVANJA**
Razlikovati psihofizičke, psihosocijalne, sociokulturne i socijalne identitete	• bell hooks*: Where we Stand:* "Class and Race: The New Black Elite," "White Poverty: The Politics of Invisibility" • *Paris is Burning*. Film • *Parada,* Film	Predavanje Diskusija	Esej Pismeni ispit, kolokvij
Razlikovati koncept identiteta od koncepta identifikacije	• Carol Rovane: „Why do Individuals Matter“ • „Od identiteta do solidarnosti.“ David Hollinger	Predavanje Diskusija	Esej Pismeni ispit, kolokvij
Usporediti tradicionalne koncepte kulturnih, etno-nacionalnih identiteta sa suvremenim konceptima	• Akeel Bilgrami "Notes toward the Definition of Identity" • R. Brubaker and F. Cooper: “Beyond ‘Identity’ • Amartya Sen. „Reason Before Identity“	Predavanje Diskusija	Esej Pismeni ispit, kolokvij
Razlikovati rasne, etničke i nacionalne identitete	• Akeel Bilgrami „What is a Muslim?“ • Paul Beatty. *Prodana duša*	Predavanje Diskusija	Esej Pismeni ispit, kolokvij
Analizirati i argumentirati možemo li navedene koncepte identiteta promatrati bez klasnih i rodnih identiteta	• *Paris is Burning*. Film • *Parada,* Film • bell hooks*: Where we Stand:* "Class and Race: The New Black Elite," "White Poverty: The Politics of Invisibility"	Izrada seminarskih radova uz mentorske konzultacije Prezentacija seminarskih radova	Seminarski rad

S V E U Č I L I Š T E U R I J E C I
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Tekstualnost i narativnost
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij Kulturologija (jednopredmetni)
Semestar	III.
Akademska godina	2026./2027.
Broj ECTS-a	4
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	/
Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Danijela Marot Kiš
Kabinet	703
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka
Telefon	265-703
e-mail	danijela.marot.kis@ffri.uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

- Materijalnost i nematerijalnost teksta; pitanje granica teksta; jezičnost i kulturološka razumljivost teksta – tekst i svijet; oblici reprezentacije i pluralnost značenja; autoreferencija i heteroreferencija teksta; značenje kao tekst i diseminacija značenja
- Pripovijedanje i tekstualne prakse; oznakovljenje, tekstualizacija, (kulturološka) kontekstualizacija: problemi dijegeze i reprezentacije; materijalizacija iskaza i kontekstualna povezanost; intertekstualna i diskurzivna pozadina čitanja, čitanje kao interpretacija (Kristeva, Pêcheux, Benett, Felman)
- Komunikacijski parametri; emisija i recepcija; moć teksta i moć konteksta (ideologije, kulture); mehanizmi otpora; mehanizmi pridobivanja čitatelja); koncepcije ideologijskog zavođenja; politika i etika pripovijedanja
- Tekstualnost i narativnost u kibernetičkom prostoru: postmodernistički preokret i novi mediji; multimedijalni diskurs; kibernetički prostor, virtualnost i tekst; komuniciranje i narativni čin u virtualnom prostoru; uloga stroja

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

- prepoznati i objasniti temeljne pojmove kolegija (tekst, značenje, kontekst, diskurs, naracija/pripovijedanje, čitatelj, komunikacija…)
- rastumačiti odnos tekstualnosti i narativnosti
- objasniti i kontekstualizirati naslovne pojmove unutar diskursa kulture, ideologije, identiteta...
- na temelju usvojenoga teorijskog instrumentarija samostalno analizirati odabrane predloške i prezentirati rezultate samostalne analize pripovjednoga teksta

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	

Kontinuirana provjera znanja 1	1	**30**
Kontinuirana provjera znanja 2	1	**30**
Seminarski rad	1	**40**
UKUPNO	4	**100**

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Badurina, L. Između redaka – Studije o tekstu i diskursu. Zagreb – Rijeka, 2008.
Biti, V. (ur.): Politika i etika pripovijedanja. Hrvatska sveučilišna naklada. Zagreb 2002.
Moranjak – Bamburać, Nirman: Retorika tekstualnosti. Sarajevo 2003.

IZBORNA LITERATURA

Bal, M. Narratology: Introduction to the Theory of Narrative. Toronto – Buffalo – London, 1989.
Biti, V. Suvremena teorija pripovijedanja. Zagreb, 1992.
Biti, V. Pojmovnik suvremene književne i kulturne teorije. Zagreb, 2000. (odabrane natuknice)
Milanja, C. Autor, pripovjedač, lik. Osijek, 2000.
Ryan, M. L. Cyberspace Textuality (Computer Technology and Literary Theory). Indiana University Press, 1999.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

- Studenti moraju prisustvovati na 70% sati predavanja i seminara. Za više od 30% izostanaka oduzimaju se ocjenski bodovi.
- U slučaju opravdanoga duljeg izostanka studenti se o nastavi mogu informirati elektronskom poštom.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

- U vrijeme konzultacija.
- Elektronska pošta
- Merlin
- Web stranice Fakulteta.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

- U vrijeme konzultacija
- Elektronska pošta
- Merlin

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Kontinuirana provjera znanja: studenti tijekom semestra pišu dva međuispita. Na svakom međuispitu mogu ostvariti maksimalno 30 ocjenskih bodova. Ispravku svakoga međuispita mogu pristupiti jednom.

Seminarski rad: studenti su dužni usmeno prezentirati i napisati seminarski rad koji se ocjenjuje s maksimalno 40 ocjenskih bodova.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	12. i 26.2.2027.
Ljetni	18.6. i 2.7.2027.
Jesenski	3. i 17.9. 2027.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1.	Rasprava o planu i programu kolegija, ispitnoj literaturi i obvezama.
2.	Materijalnost i nematerijalnost teksta; pitanje granica teksta; jezičnost i kulturološka razumljivost teksta – tekst i svijet.
3.	Autoreferencija i heteroreferencija teksta; značenje kao tekst i diseminacija značenja.
4.	Pripovijedanje i tekstualne prakse; tekstualizacija, (kulturološka) kontekstualizacija.
5.	Problemi dijegeze i reprezentacije.
6.	Intertekstualna i diskurzivna pozadina čitanja, čitanje kao interpretacija (Kristeva, Pêcheux, Benett, Felman).
7.	Komunikacijski parametri; emisija i recepcija
8.	**Međuispit 1**
9.	Moć teksta i moć konteksta (ideologije, kulture).
10.	Mehanizmi otpora; mehanizmi pridobivanja čitatelja (autokontekstualizacija teksta; pripovjedno i figuralno uklapanje čitatelja; Ross Chambers).
11.	Koncepcije ideologijskog zavođenja (Althusser).
12.	Politika i etika pripovijedanja (Biti).
13.	Tekstualnost i narativnost u kibernetičkom prostoru: postmodernistički preokret i novi mediji; multimedijalni diskurs.
14.	Kibernetički prostor, virtualnost i tekst (M.L. Ryan); komuniciranje i narativni čin u virtualnom prostoru.
15.	**Međuispit 2**

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Prepoznati i objasniti temeljne pojmove kolegija (tekst, značenje, kontekst, diskurs, naracija/pripovijedanje, čitatelj, komunikacija, virtualnost…)	Materijalnost i nematerijalnost teksta; pitanje granica teksta; jezičnost i kulturološka razumljivost teksta – tekst i svijet. Komunikacijski parametri; emisija i recepcija. Tekstualnost i narativnost u kibernetičkom prostoru: postmodernistički preokret i novi mediji; multimedijalni diskurs; kibernetički prostor, virtualnost i tekst (M.L. Ryan)	Predavanja Diskusija Seminarski rad	Pismeni ispit Seminarski rad

Rastumačiti odnos tekstualnosti i narativnosti	Pripovijedanje i tekstualne prakse; oznakovljenje, tekstualizacija, (kulturološka) kontekstualizacija. Problemi dijegeze i reprezentacije; materijalizacija iskaza i kontekstualna povezanost. Intertekstualna i diskurzivna pozadina čitanja, čitanje kao interpretacija (Kristeva, Pêcheux, Benett, Felman). Moć teksta i moć konteksta (ideologije, kulture). Mehanizmi otpora; mehanizmi pridobivanja čitatelja (autokontekstualizacija teksta; pripovjedno i figuralno uklapanje čitatelja; Ross Chambers). Politika i etika pripovijedanja (Biti).	Predavanja Diskusija Seminarski rad	Pismeni ispit Seminarski rad
Objasniti i kontekstualizirati naslovne pojmove unutar diskursa kulture, ideologije, identiteta...	Materijalnost i nematerijalnost teksta; pitanje granica teksta; jezičnost i kulturološka razumljivost teksta – tekst i svijet. Oblici reprezentacije i pluralnost značenja; autoreferencija i heteroreferencija teksta; značenje kao tekst i diseminacija značenja. Komunikacijski parametri; emisija i recepcija. Moć teksta i moć konteksta (ideologije, kulture). Mehanizmi otpora; mehanizmi pridobivanja čitatelja (autokontekstualizacija teksta; pripovjedno i figuralno uklapanje čitatelja; Ross Chambers). Koncepcije ideologijskog zavođenja (Althusser). Tekstualnost i narativnost u kibernetičkom prostoru: postmodernistički preokret i novi mediji; multimedijalni diskurs; kibernetički prostor, virtualnost i tekst (M.L. Ryan); komuniciranje i narativni čin u virtualnom prostoru; uloga stroja	Predavanja Diskusija Seminarski rad	Pismeni ispit Seminarski rad
Na temelju usvojenoga teorijskog instrumentarija samostalno analizirati odabrane predloške I prezentirati rezultate samostalne analize pripovjednoga teksta	Moć teksta i moć konteksta (ideologije, kulture). Mehanizmi otpora; mehanizmi pridobivanja čitatelja (autokontekstualizacija teksta; pripovjedno i figuralno uklapanje čitatelja. Koncepcije ideologijskog zavođenja (Althusser).	Diskusija Seminarski rad	Seminarski rad

S V E U Č I L I Š T E U R I J E C I
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Vizualna kultura
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij Kulturologija (jednopredmetni)
Semestar	5.
Akademska godina	2026./2027.
Broj ECTS-a	5
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu.
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Boris Ružić
Kabinet	F-813
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na internetskim stranicama Odsjeka.
Telefon	051/265702
e-mail	bruzic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Predmet teorijski obuhvaća pojam vizualne kulture u kontekstu mlade discipline vizualnih studija, upoznaje studente s ključnom problematikom društvenog i kulturalnog života slika, te ih osposobljava za vizualnu produkciju i interpretaciju slikovnih znakova uzimajući u obzir metodologiju suvremenih kulturalnostudijskih analiza u vizualnoj domeni.
Predmet se sastoji od usvajanja teorijskih spoznaja s područja tumačenja vizualnog znaka. Studente se kroz upoznavanje s najvažnijim predstavnicima vizualnih studija u najširem smislu upućuje na neophodnost savladavanja vizualnosti kao dominantnog obrasca funkcioniranja današnje življene kulture. Kolegij se istovremeno sastoji od teorijskih i povijesnih eksplikacija nužnosti analize spoznajne uloge slike, kao i od praktičnog promatranja slikovnih reprezentacija i detektiranja njihove uloge u svakodnevnom životu. Konkretno, predmet će pružiti uvid u politički (emancipacija, revolucija), medijski (digitalna kultura, video umjetnost) i kulturalni (odnosi moći u slici) okvir proizvodnje (pokretnih) slika danas. Osim navedenog, predmet će istražiti načine na koji slike kruže u intermedijskom okruženju (*remake*, viralne mreže, internet, društvene mreže, reklame, popularna kultura, vijesti, videoigre...).

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Nakon položenog ispita studenti će moći:
1. Definirati pojam slike i opisati različite metodološke pristupe analizi slike,
2. Analizirati pojam vizualne kulture te srodstvo s vizualnim studijima, te opisati razne interdisciplinarne veze s drugim područjima,
3. Analizirati načine na koje gledatelji stvaraju kulturalna značenja, te argumentirati odnose moći u kontekstu pogleda i vizualnosti, odnosno vidljivog i nevidljivog,
4. Usporediti vizualne karakteristike filma i fotografije,
5. Razlikovati sliku u digitalnom i analognom okruženju, te opisati odnos gledatelja i pokretne slike u novomedijskom okruženju analiziranjem protesta i srodnih medijskih zapisa

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**

X			

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1,5	**0**
Aktivnost u nastavi/terenski rad	1	**20**
Seminarski rad	1	**30**
Kontinuirana provjera znanja 1 - kolokvij	1	**30**
Kontinuirana provjera znanja 2 - kolokvij	1	**20**
UKUPNO	5	**100**

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Barthes, Roland, 1987, „Retorika slike“, u: *Plastički znak*, (ur.) Mišćević, N., Zinaić, M., Rijeka: ICR, str. 71-83
2. Sontag, Susan, 2005, *Prizori tuđeg stradanja*, Zagreb: Algoritam.
3. Rose, Gillian, 2016, *Visual Methodologies: An Introduction to Researching with Visual Materials*, London: Sage Publications Ltd
4. Mitchell, W. J. T., 1994, *Picture Theory: Essays on Verbal and Visual Representation*, Chicago: University of Chicago Press. (izbor)
5. Mirzoeff, Nicholas (ur.), *Visual Culture Reader*, New York: Routledge (izbor)
Nicholas Mirzoeff, An Introduction to Visual Culture, 3. izdanje (2023).
6. Jay, Martin, 1993, Downcast *Eyes: The Denigration of Vision in Twentieth-Century French Thought*, Berkley: University of California Press. (izbor)
7. Benjamin, Walter, 2008, „The Work of Art in the Age of its Technological Reproducibility“, u: *The Work of Art in the Age of its Technological Reproducibility and Other Writings on Media*, (ur.) Jennings, W. Michael, Doherty, Brigid, Levin, Y. Thomas, London: Harvard University Press, str. 19-56
8. Sturken, Marita, Cartwright, Lisa, 2018, *Practices of Looking: An Introduction to Visual Culture*, New York: New York University. (izbor)

IZBORNA LITERATURA

1. Virilio, Paul, 2000, Strategy of Deception, London, New York: Verso.
2. Steyerl, Hito, 2009, „In Defense of the Poor Image“, E-Flux Journal, br. 10, str. 1-9.
3. Moxey, Keith, 2013, Visual Time: The Image in History, Durham: Duke University Press Books.
4. Mirzoeff, Nicholas, 2005, Watching Babylon: The War in Iraq and Global Visual Culture, New York i London: Routledge
5. Andrew Dewdney & Katrina Sluis (ur.), The Networked Image in Post-Digital Culture (2023).

te po potrebama studenta

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Provjeravat će se prisutnost studenata na predavanjima i seminarima sukladno propisima i pravilniku o studiranju.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Na nastavi, putem e-maila, te na konzultacijama.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Konzultacije, e-mail, nastava.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Konačna se ocjena formira na temelju:

- terenskog rada (vizualni dnevnik) koji uključuju čitanje dogovorene literature te priprema kratkih izlaganja na osnovi unaprijed dogovorenog terenskog rada studenta. Izlaganje uključuje raspravu i kritičko promišljanje vizualnog sadržaja, te dovođenje u vezu s drugim temama predmeta (20 bodova)
- Vizualno mikroistraživanje – sastoji se od istraživačkog pitanja, metodologije, teorijske primjene, vlastitog vizualnog materijala iz neposredne okoline istraživača, te predstavljanje istraživanja na kraju semestra u usmenom i pisanom obliku (30 bodova) – potreban dogovor s nastavnikom oko teme
- jednog pisanog kolokvija od 5 pitanja (30 bodova) na sredini semestra,
- jednog pisanog kolokvija na kraju semestra u kojem student mora primijeniti određeni metodološki okvir na temu po izboru (20 bodova).

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	3. i 17.2.
Ljetni	24.6. i 8.7.
Jesenski	25.8. i 8.9.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1. tjedan	Što je vizualna kultura? Gledanje kao društvena praksa
2. tjedan	Benjamin – reprodukcija, aura, politika
3. tjedan	Barthes – Retorika slike, Berger Ways of Seeing
4. tjedan	Susan Sontag, fotografija, etika i prikazivanje
5. tjedan	Mitchell – slikovni obrat i vizualna kultura
6. tjedan	Mirzoeff i teorija vizualnosti
7. tjedan	KOLOKVIJ + predstavljanje istraživanja
8. tjedan	Sturken & Cartwright – Viewers Make Meaning
9. tjedan	Pogled, nadzor i moderni subjekt – Foucault / Crary
10. tjedan	Fotografija: Sontag, Goldin, digitalna/umrežena slika
11. tjedan	Brand culture, commodity fetishism, attention economy
12. tjedan	AI, mrežna slika i suvremena vizualnost
13. tjedan	Nadzorna slika
14. tjedan	Studentski vizualni projekti
15. tjedan	Rekapitulacija

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	**SADRŽAJ**	**AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)**	**METODE VREDNOVANJA**
Definirati pojam slike i opisati različite metodološke pristupe analizi slike	obuhvatiti pojam vizualne kulture u kontekstu mlade discipline vizualnih studija, upoznati studente s ključnom problematikom društvenog i kulturalnog života slika	nastava, rasprava, analiza teksta	Kolokvij, kolokvij 2, aktivnost u nastavi
Analizirati pojam vizualne kulture te srodstvo s vizualnim studijima, te opisati razne interdisciplinarne veze s drugim područjima	Kolegij se sastoji od teorijskih i povijesnih eksplikacija nužnosti analize spoznajne uloge slike, kao i od praktičnog promatranja slikovnih reprezentacija i detektiranja njihove uloge u svakodnevnom životu	nastava, rasprava	Seminarski rad, kolokvij 2
Analizirati načine na koje gledatelji stvaraju kulturalna značenja, te argumentirati odnose moći u kontekstu pogleda i vizualnosti, odnosno vidljivog i nevidljivog	osposobiti studente za vizualnu produkciju i interpretaciju slikovnih znakova uzimajući u obzir metodologiju suvremenih kulturalnostudijskih analiza u vizualnoj domeni.	Izlaganje uz esej, rasprava, sinteza literature	seminar, kolokvij 2, aktivnost u nastavi
Usporediti vizualne karakteristike filma i fotografije	predmet će pružiti uvid u politički (emancipacija, revolucija), medijski (digitalna kultura, video umjetnost) i Kulturalni (odnosi moći u slici) okvir proizvodnje (pokretnih) slika danas	nastava, rasprava, analiza teksta	seminar, kolokvij, kolokvij 2, aktivnost u nastavi
Razlikovati sliku u digitalnom i analognom okruženju, te opisati odnos gledatelja i pokretne slike u novomedijskom okruženju analiziranjem protesta i sličnih medijskih zapisa.	predmet će istražiti načine na koji slike kruže u intermedijskom okruženju (*remake*, viralne mreže, internet, društvene mreže, reklame, popularna kultura, vijesti, videoigre...).	nastava, vježba analize filma	Autoetnografija, seminarski rad, kolokvij 2

S V E U Č I L I Š T E U R I J E C I
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	**Kulturna politika**
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij Kulturologija (jednopredmetni)
Semestar	6.
Akademska godina	2026./2027.
Broj ECTS-a	5
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+15
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu.
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da
Nositelj kolegija	prof. dr. sc. Vjeran Pavlaković
Kabinet	F-804
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na internetskim stranicama Odsjeka.
Telefon	051/ 265 705
e-mail	vjeran.pavlakovic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

U sklopu kolegija Kulturna politika studenti/ce upoznat će se s ključnim teorijskim pristupima kulturnoj politici, s posebnim naglaskom na odnose između institucija, centara političke i društvene moći, kulturnih aktera i civilnog društva. Teorijski sadržaji povezat će se s primjerima iz kulturne prakse, uključujući tri do četiri gostujuća predavanja stručnjaka, kulturnih djelatnika, aktivista i predstavnika organizacija civilnog društva, čime će studenti/ce steći uvid u konkretna iskustva i izazove djelovanja u području kulture. Posebna pozornost posvetit će se kulturnim politikama na lokalnoj razini. Studenti/ce će analizirati kulturni kontekst Rijeke i drugih lokalnih sredina, identificirati konkretne probleme, potrebe i mogućnosti te osmisliti odgovarajuće kulturne intervencije. Kroz praktični dio kolegija upoznat će se s procesom razvoja kulturnih projekata te će u grupama izraditi projektni prijedlog prilagođen zahtjevima lokalnih, regionalnih, nacionalnih ili međunarodnih natječaja.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Studenti će nakon položenog ispita i izvršenih zadataka biti u stanju:

1. kritički promišljati pojam kulturnih politika;
2. razviti sposobnost rada u sferi civilnog društva;
3. izraditi i predstaviti pisani projekt u području kulture;
4. aplicirati na natječaje, bilo gradske, državne ili međunarodne razine.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**
		X	X

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1,5	**0**
Aktivnost na nastavi	0,5	**10**
Kontinuirana provjera znanja 1	0,5	**20**

(samostalni rad)		
Kontinuirana provjera znanja 2 (grupni projekt)	1,5	**40**
ZAVRŠNI ISPIT (prezentacija projekta)	1	**30**
UKUPNO	5	**100**

Opće napomene:

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Bennett, Tony. Kultura, znanost reformatora, Zagreb, 2005.
Dragičević Šešić Milena, Branimir Stojković: "Kultura: menadžment, animacija, marketing", Beograd, 2011.
McGuigan, Jim. Rethinking Cultural Policy, 2004.
Mišković, Davor (ur.). Prilozi kulturnoj strategiji Rijeke, Rijeka, 2004.
Mulcahy, Kevin. Cultural Policy: Definitions and Theoretical Approaches, Journal of Arts Management, Law, and Society; Winter 2006
Višnić, Emina. Kulturne politike odozdo, Zagreb, 2008.
Vučković, Romana Matanovac, Uzelac, Aleksandra i Vidović, Dea, ur., Pregled kulturnog razvoja i kulturnih politika u Republici Hrvatskoj, 2022.
"RI2020: Port of Diversity", Rijeka, 2016.
Razni članci/reader dostupni na Merlinu

IZBORNA LITERATURA

Hardt, Michael and Negri, Antonio. Mnoštvo, rat i demokracija u doba Imperija, Zagreb, 2009.
Lewis, Justin and Miller, Toby (ur.). Critical Cultural Policy Studies, Oxford, 2003.
Owen-Vandersluis, Sarah. Ethics and Cultural Policy in a Global Economy, 2003.
Sassatelli, Monica. Becoming Europeans, 2009.
Vidović, Dea (ur.). Clubture: Kultura kao process razmjene, 2002.-2007., Zagreb, 2007.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni biti nazočni na 70% predavanja i sudjelovati u diskusijama, posebni bodovi su odobreni za gostujuća predavanja uz kratke osvrte.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

- mrežne stranice Merlin
- Konzultacije
- Oglasna ploča Odsjeka za povijest
- E-pošta
- Web stranica fakulteta

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

- usmeno na konzultacijama
- e-pošta

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Završni ispit (30 bodova): usmena prezentacija i obrana grupnog projekta

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Samostalni rad (20 bodova)**:** Studenti/ce moraju analizirati kulturni kontekst mjesta iz kojeg dolaze. Cilj je uočiti karakteristike kulturnih politika, opisati nedostatke te ponuditi rješenja i moguće smjerove

razvoja. Studenti/ce moraju rad izložiti u pismenom obliku, veličine 3-5 kartica teksta standardnog formata.

Grupni projekt (40 bodova)**:** Studenti/ce moraju izabrati temu projekta, formirati grupe od 4 do 6 osoba, aktivno raditi u grupi na razvoju sadržaja projekta i predstaviti projekt po završetku semestra.

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI	
Zimski	4. i 18.2. 14h
Ljetni	23.6. i 7.7. u 11h
Jesenski	26.8. i 9.9. u 11h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
7.10.	**Uvod:** Što je kulturna politika?
14.10.	Povijest, pojmovi i teorijski pristupi; **prof Čarna Brkić (gostujuće predavanje)**
21.10.	Akteri kulturne politike: država, institucije, tržište i civilno društvo; **grupe za projekt**
28.10.	Razine kulturne politike: europska, nacionalna i lokalna
4.11.	**Radionica:** pisanja projekta 1
11.11.	**Radionica:** pisanja projekta 2 (**Eric Ušić -** Mapiranje kulturne politike u lokalnom kontekstu)
18.11.	**Praznik – nema nastave**
25.11.	Kulturne politike i prošlost – muzeji i post-moderna povijest; **seminarski rad**
2.12.	Kulturne politike – Civilno društvo i prakse odozdo
9.12.	Kulturna politika u praksi: financiranje, upravljanje i projektno djelovanje
16.12.	Grupni rad – Projekt; **konzultacije**
6.1.	**Praznik – nema nastave**
13.1.	Grupni rad – Projekt; **konzultacije**
20.1.	Prezentacije projekata
27.1.	Prezentacije projekata

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
kritički promišljati ključne pojmove, modele i aktere kulturne politike	Proučavanje teorije kulturne politike	Predavanja, znanstvena literatura	Kontinuirana provjera znanja (zadaće)
kritički analizirati kulturnu politiku na lokalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini	Proučavanje raznih oblika kulturne politike	Terenski rad, gostujuća predavanja, posjete kulturnim ustanovama	Kontinuirana provjera znanja (zadaće)
izraditi i predstaviti pisani projekt u području kulture te se moći	Proučavanje kulturne politike kroz projektni rad	Radionica o pisanju projekta	Projekt
aplicirati na natječaje, bilo gradske, državne ili međunarodne razine	Proučavanje prakse u kulturnoj politici	Priprema projekta	Usmeno izlaganje projekta na završnom ispitu

S V E U Č I L I Š T E U R I J E C I
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Popularna glazba
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij Kulturologija (jednopredmetni)
Semestar	5.
Akademska godina	2026/2027.
Broj ECTS-a	5
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	
Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Diana Grgurić
Kabinet	F-812
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka
Telefon	051/ 265706
e-mail	dgrguric@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

- Popularna glazba iz različitih teorijskih perspektiva
- Glazbeni tekstovi i popularna značenja
- Cyberglazbena kultura i DIY prakse
- Institucionalizacija muzičkih i jezičnih obrazaca
- Identifikacije muzičkih i jezičnih obrazaca
- Vrste interakcije i društvene funkcije korištenja muzičkih i jezičnih obrazaca

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

1) interpretirati temeljne popularno-glazbene pojmove, teorijske ključeve
2) razlučiti i definirati identifikaciju kroz glazbu
3) primijeniti teorijski aparat na recentna glazbena ostvarenja ili glazbeno-društvena zbivanja.
4) argumentirati i kritički vrednovati popularnu glazbu
5) objasniti, interpretirati i opisati funkciju popularne glazbe
6) primijeniti alate za dohvaćanje podataka, obradu i stvaranje korpusa
7) primijeniti i kritički interpretirati digitalne metode kvalitativno-kvantitativne analize utemeljene na teorijskim postavkama

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	x
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**
		x	x

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1,5	0
Kontinuirana provjera znanja 1 (Analiza)	1	25
Seminarski rad	1	30
Kontinuirana provjera znanja 2 (kolokvij, pismeni ispit)	0,5	20
Kontinuirana provjera znanja 3	1	25
UKUPNO	**5**	**100**

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave vrši se prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Adorno.Th.On Popular music
http://www.icce.rug.nl/~soundscapes/DATABASES/SWA/On_popular_music_1.shtml
Frith, S. (1996) Performing Rites: On the Value of Popular Music, Harvard University press. Poglavlje: Toward a popular aesthetics. Str. 269-280.
Grgurić, D.& Lešnjaković, A. O identitetu iz perspektive popularne glazbe; Avanture kulture, kulturalni studiji u lokalnom kontekstu, ur. Sanja Puljar D'Alessio i Nenad Fanuko, Jesenski i Turk, 2013.
http://www9.georgetown.edu/faculty/irvinem/theory/Frith-Music-and-Identity-1996.pdf
Biti, M. i Grgurić, D. Tvornica privida, Adamić &Facultas, 2010. Jedno poglavlje po izboru.
Goldberg, Issac: Tin pan alley; a chronicle of American popular music:
https://archive.org/details/tinpanalleychron00gold
Grgurić, D.& Lešnjaković, A. O identitetu iz perspektive popularne glazbe; Avanture kulture, kulturalni studiji u lokalnom kontekstu, ur. Sanja Puljar D'Alessio i Nenad Fanuko, Jesenski i Turk, 2013.
Simon Ruch,* Marc Alain Züst, and Katharina Henke, 2016. Subliminal messages exert long-term effects on decision-making https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6204644/
Frith, S. (1996).Identitet i popularna glazba

IZBORNA LITERATURA

Philip Tagg, Analysing popular music: theory, method and practice http://tagg.org/articles/xpdfs/pm2anal.pdf
Mogući utjecaji popularne glazbe na društvo: razni članci: http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3004676/

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni redovito pohađati nastavu (opravdan je izostanak 20% nastave) i informirati se o nastavi s koje su izostali.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Obavijesti o kolegiju studenti dobivaju tijekom nastave i elektroničkom poštom

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Nastavnik je dostupan za vrijeme dogovorenih konzultacije i putem elektroničke pošte

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Kontinuirana provjera znanja 1 – kolokvij sastoji se od 4 pitanja esejističkog tipa, a svako pitanje nosi maksimalno 5 bodova. **Ukupno 20 bodova**.

Kontinuirana provjera znanja 2 - Analiza uključuje rad studenata u paru na nastavi. Analiza se temelji na jednom glazbenom primjeru koji studenti povezuju s teorijama Adorna i Fritha. Sastoji se od dva dijela. Obvezni dio uključuje analitička pitanja koja traže primjenu teorije i nose veću težinu bodova jer pokazuju razumijevanje i sposobnost interpretacije (15–18 bodova). Esejistički dio obuhvaća refleksivna pitanja; student bira barem jedno i piše slobodnije, s naglaskom na osobni doživljaj i kritičko promišljanje (7–10 bodova).Ukupno je zadatak vrednovan **25 bodova**.

Seminarski rad - s jasno iskazanom temom (5 bodova), analitičkim pristupom, teorijskim okvirom (10 bodova bodova), jasnom argumentacijom, zaključkom (5 bodova), jasno i koncizno predstavljanje teme (5) bodova, obveznim referancama (5) bodova. **Ukupno 30 bodova.** Studenti mogu koristiti bilo koji sustav reference (npr. APA, MLA, Harvard,) etc.) ali se njega moraju i pridržavati. Analiza mora sadržavati minimalno 3 kartice teksta, najviše 5. (1 kartica = 1800 znakova uključujući razmake)**. Napomena:** obvezno koristiti reference (ne literaturu), što znači da navedeni autori i njihovi radovi moraju biti spomenuti (citiratni ili parafrazirani) u tekstu. Korištenje AI treba biti evidentirano u radu.

Kontinuirana provjera znanja 3 – kolokvij sastoji se od 4 pitanja esejističkog tipa, a svako pitanje nosi maksimalno 5

bodova i 3 pitanja s upisivanjem pojmova (2 pitanja nosi maksimalno 2 boda i 1 pitanje nosi 1 bod). **Ukupno 25 bodova.**
Konačna ocjena se dodjeljuje prema ukupno ostvarenim bodovima tijekom semestra.
Ispitni rok –važna napomena!
Na ispitni rok se upućuju studenti koji nisu ostvarili minimalno 50% bodova iz seminara i kolokvija (pojedinačno) i koji nisu predali seminar na vrijeme. Na ispitnom roku, koji je usmeni, student/ica ima mogućnost sjecanja bodova u okviru bodovnog praga jedne ocjene više.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

Upiti koji se tiču svih studenata na godini po pitanju nastavnog sadržaja, izvedbe nastave i izvršenja obaveza se vrše pismenim putem (e-pošta) preko predstavnika godine.

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	9. 2; 23.2. 9h. F-812
Ljetni	25.6. 09.7.9h. F-812
Jesenski	23.8.6.9. 9h. F-812

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1. tjedan	Uvod i upoznavanje s literaturom i problematikom sadržaja kolegija
2. tjedan	Kritičke teorije popularne glazbe
3. tjedan	Teorijski aspekti Adorno
4. tjedan	Teorijski aspekti Adorno
5. tjedan	Teorijski aspekti Frith
6. tjedan	Teorijski aspekti Frith
7. tjedan	Kontinuirana provjera znanja 1 - kolokvij
8. tjedan	Popularna značenja – jezični i glazbeni obrasci
9. tjedan	Popularna značenje – identifikacija obrazaca
10. tjedan	Kontinuirana provjera znanja 2 – analiza primjera
11. tjedan	Povijest popularne glazbe
12. tjedan	Identiteti i popularna glazba
13. tjedan	Kontinuirana provjera znanja 3 - kolokvij
14. tjedan	Seminari (predstavljanje tema)
15. tjedan	Seminari (predstavljanje tema)

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
1.interpretirati temeljne popularno-glazbene pojmove, teorijske ključeve	-Teorija popularne glazbe iz perspektive Adorna -Teorija popularne glazbe iz perspektive S; Fritha - Teorija o glazbenom identitetu i identifikaciji	-predavanja, mentorski rad, konzultacije, samostalni rad	-kolokviji 1,3,
2.razlučiti i definirati identifikaciju kroz glazbu	- Glazbeni tekstovi i popularna značenja -Cyberglazbena kultura i DIY prakse	-predavanja, seminar	-kolokvij 1,3, analiza

3.primjeniti teorijski aparat na recentna glazbena ostvarenja ili glazbeno-društvena zbivanja.	-Institucionalizacija muzičkih i jezičnih obrazaca	-predavanja, mentorski rad, konzultacije, samostalni rad; multimedijska mreža	-kolokvij 1,3 analiza 2, -seminar
4.argumentirati i kritički vrednovati popularnu glazbu	- Identifikacije muzičkih i jezičnih obrazaca; vrste interakcije i društvene funkcije korištenja muzičkih i jezičnih obrazaca	-predavanja, mentorski rad, konzultacije, samostalni rad	-kolokviji, 1,3, analiza, seminar
5.objasniti, interpretirati i opisati funkciju popularne glazbe	-Teorija popularne glazbe iz perspektive Adorna -Teorija popularne glazbe iz perspektive S; Fritha - Teorija o glazbenom identitetu i	-predavanja, mentorski rad, konzultacije, samostalni rad	Kolokviji 1,3, analiza, seminar
6.primijeniti alate za dohvaćanje podataka, obradu i stvaranje korpusa	- Institucionalizacija muzičkih i jezičnih obrazaca; vrste interakcije i društvene funkcije korištenja muzičkih i jezičnih obrazaca	-predavanja, mentorski rad, konzultacije, samostalni rad; multimedijska mreža	-seminarski rad
7.primjeniti i kritički interpretirati digitalne metode kvalitativno-kvantitativne analize utemeljene na teorijskim postavkama	- Identifikacije muzičkih i jezičnih obrazaca vrste interakcije i društvene funkcije korištenja muzičkih i jezičnih obrazaca	-predavanja, mentorski rad, konzultacije, samostalni rad; multimedijska mreža	-seminarski rad

S V E U Č I L I Š T E U R I J E C I
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.uniri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Što je modernost
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij Kulturologija (jednopredmetni)
Semestar	5.
Akademska godina	2026./2027.
Broj ECTS-a	5
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Ozren Pupovac
Kabinet	F-817
Vrijeme za konzultacije (odrediti jedan termin)	dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka
Telefon	
e-mail	ozren.pupovac@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Jedan od ključnih trenutaka u povijesti rasprave o modernosti i postmodernosti vjerojatno je prijepor oko mogućnosti samog pojma povijesti, prijepor oko koga se oblikuje sraz onoga što se imenovalo paradigmama «humanizma» i «antihumanizma» u filozofiji dvadesetog stoljeća. Postoji li nešto kao što je univerzalna ljudska povijest, te da li je njezina mnoštvenost svodiva pod narativ o jedinstvu racionalnosti ljudskog subjekta? Ili se pak povijest nužno piše isprekidano, sekvencijalno, lokalno, nošena od strane mnoštvenih subjekata i okarakterizirana nepremostivim i nepovratnim diskontinuitetima? Trasirajući uloge i pojmovne pretpostavke ovoga prijepora, slijedit ćemo genealogiju figure «univerzalne povijesti» u filozofiji njemačkog idealizma sve do mladog Marxa, kao i njezino odbacivanje kod mislilaca poput Nietzschea, ali i suvremene radikalne prijedloge pisanja «singularnih» povijesti kod Foucaulta, Deleuzea, Althussera i Badioua (1, 2, 3, 4, 5). Nadalje, razmotrit ćemo također zašto se fenomen «modernosti» unutar filozofije već od samih početaka javlja prvenstveno u formi pitanja: kao propitivanje okvira i uvjeta utemeljenja povijesne sadašnjosti, odnosno kao svojevrstan *kritički stav,* koji, kao neprestano kritičko prosuđivanje datih društvenih okolnosti, pretpostavlja i neizbježno preuzimanje odgovornosti spram vlastitog povijesnog trenutka (1, 2, 3, 4, 5). Na taj način, na koncu, pružamo i orijentir u neke od centalnih termina filozofske i kulturne teorije današnjice, kao što su «subjekt», «cjelina», «diskurs» i «univerzalnost», «pojedinačnost», itd. (1, 2, 3, 4, 5).

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Uspostavljen ne na početnom već relativno razvijenom nivou studija, kolegij će u prvom redu omogućiti utemeljivanje vještina pojmovne analize (1) i sinteze (2) – na temelju rada na primarnim i sekundarnim tekstovnim izvorima – ali i potaći studente da razviju vlastite putanje interpretativnog čitanja (3). Štoviše, utemeljujući specifičan pristup povijesnoj građi putem vrlo preciznog pojmovnog okvira, on će također omogućiti razvijanje vještina interdisciplinarne problematizacije (4), kao i poimanje veza između suvremenih pristupa u kontinentalnoj filozofiji, te klasika koji definiraju historijski horizont filozofije modernosti (5).

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	x

Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		x	

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1.5	**0**
Aktivnost u nastavi	0.5	**20**
Seminar	1	**30**
ZAVRŠNI USMENI KOLOKVIJ	2	**50**
UKUPNO	5	**100**

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBAVEZNA LITERATURA

- Altiser, Luj ‘Protivrečnost i nadodređenost', u: *Za Marksa,* Beograd: Nolit, 1971., str. 85-130.
- Badiou, Alain 'Združena iščeznuća čovjeka i boga', u: *Stoljeće,* Zagreb: Antibarbarus, 2008., str. 157-169.
- Deleuze, Gilles ‘Appendix: On the Death of Man and Superman’, u: *Foucault,* London: Continuum, 1999, str. 102-110.
- Foucault, Michel 'Rad, život, jezik', 'Čovjek i njegovi dvojnici' u: *Riječi i stvari,* Beograd: Nolit, 1971, str. 297-382.
- Foucault, Michel 'Što je prosvjetiteljstvo?’, u: *Čemu*: Vol IV, no. 10, 1997. (https://href.li/?http://hrcak.srce.hr/file/92438)
- Foucault, Michel ‘Nietzsche, Genalogy, History’, u: Rabinow (ur.) *The Foucault Reader,* Middlesex: Penguin, 1986, str. 76-100.
- Gadamer, Hans-Georg *Truth and Method,* London: Continuum, 2004., str. 49-52, 102-110, 299.
- Habermas, Jürgen *Filozofski diskurs moderne,* Zagreb: Globus, 1988, str. 5-103.
- Hegel, G.W.F. 'Uvod', u: *Filozofija povijesti,* Naprijed, Zagreb 1966. (i druga izdanja)
- Hegel, G.W.F. *Phenomenology of Spirit,* Oxford, 1977., str. 111.
- Kant, Immanuel 'Odgovor na pitanje: Što je prosvjetiteljstvo?’, u: *Pravno-politički spisi,* Zagreb: Politička kultura, str. 33-42.
- Kant, Immanuel *Critique of Pure Reason,* Cambridge: Cambridge University Press, 1998., str. 136-41
- Kant, Immanuel *Critique of Judgment,* Oxford: Oxford University Press, 2007., str. 136-40.
- Lacan, Jacques, Écrits – The first complete edition in English': W.W. Norton & Co: 2005.
- Marcuse, Herbert *Um i revolucija,* Sarajevo: Veselin Masleša, 1987., str. 19-40, 87-109, 190-212, 219-221, 230-268.
- Marx, Karl 'Teze o Feuerbachu', u: Marx i Engels *Rani radovi*, Zagreb: Naprijed, 1975.
- Marx, Karl ‘Prilog kritici Hegelove filozofije prava. Uvod’, u: *Od filozofije do proletarijata,*

Zagreb: Školska knjiga, str. 267-280.

- Niče, Fridrih *O koristi i šteti istorije za život*, Grafos, Beograd 1977.
- Vattimo, Gianni "The Problem of Historical Knowledge and the Formation of the Nietzschean Idea of Truth", u: *Dialogue with Nietzsche* (Columbia UP, 2006).

IZBORNA LITERATURA

- Adorno, Theodor i Horkheimer, *Dijalektika prosvjetiteljstva,* Sarajevo: Veselin Masleša, 1989.
- Althusser, Louis et al. *Lire le Capital,* Paris: Puf, 1996. (ili prijevod: *Kako čitati Kapital)*
- Badiou, Alain *Manifeste pour la philosophie,* Paris: Seuil, 1989. (ili prijevod: *Manifest za filozofiju,* Zagreb: Jesenski i Turk).
- Benjamin, Walter, *Eseji,* Beograd: Nolit, 1974.
- Jameson, Frederic *A Singular Modernity: Essay on the Ontology of the Present,* London: Verso, 2002.
- Lyotard, Jean-Francois *Postmoderno stanje,* Zagreb: Ibis-Grafika, 2005.
- Löwith, Karl *Meaning in History,* Chicago: University of Chicago Press, 1948.
- Löwith, Karl, *Od Hegela do Nietzschea. Revolucionarni prelom u mišljenju devetnaestog vijeka: Marx i Kierkegaard*, Sarajevo: Veselin Masleša, 1988.
- Macherey, Pierre *Marx 1845: Les "Thèses" sur Feuerbach,* Paris: Éditions Amsterdam, 2008.
- Sartre, Jean Paul 'Pitanja metode', u: *Egzistencijalizam i Marksizam,* Beograd: Nolit, 1973.
- Vattimo, Gianni *Čitanka,* Zagreb: Antibarbarus, 2008.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Obavezno. Za više od 70 posto izostanaka potrebna liječnička ispričnica.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Konzultacije, e-mail, oglasna ploča

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

e-mail, usmeno

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Kriteriji ocjenjivanja (za bodovanje i postotke vidi gorenavedenu tablicu):

a) aktivnost i sudjelovanje u raspravi, seminarima i vježbama: uz vrednovanje sposobnosti kritičkog čitanja i razumijevanja, te preciznog i pojmovno utemeljenog reagiranja na tekst;

b) pismeni rad: vrednovanje kontinuiranog praćenja rasprava i orijentacije u analizama pojmova, kao i sposobnosti formuliranja proširenog sažimajućeg i kritičkog stava u pismenom obliku;

c) Usmeni ispit: tri tematska pitanja, te izvedena potpitanja iz zadane literature, uz vrednovanje stupnja zahvaćanja građe, pogotovo sposobnosti pojmovnog rasščlanjivanja i razlikovanja, ali i povezivanja, kao i donošenja sintetičkih zaključaka.

Studentice i studenti imaju mogućnost naknadnog minimalnog revidiranja ocjene za jedan stupanj na daljnjim ispitnim rokovima.

U slučaju izostanaka, studentice i studenti nadoknađuju kontinuirane ispitne obaveze u proširenom pismenom obliku.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	1.2., 26.2.
Ljetni	14.6., 28.6.
Jesenski	27.8., 10.9.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1. tjedan	Uvod: Postavljanje: Modernost-postmodernost - humanizam: povijest kao čovjekov umni proces
2. tjedan	Postavljanje II: Modernost-postmodernost – antihumanizam: o prelomima i povijesti kao isprekidanom procesu

3. tjedan	Kant: Um i prosvjetiteljstvo
4. tjedan	Kant II: Povijest i Pravo
5. tjedan	Hegel: Um u Povijesti
6. tjedan	Hegel II: Dijalektika kao razaranje i stvaranje formi
7. tjedan	Hegel III kroz dijalektiku gospodara i roba
8. tjedan	Mladohegelovci: Filozofija kao kritički čin povijesti
9. tjedan	Marx: Teze o Feuerbachu i pojam proletarijata
10. tjedan	Marx II: Rad i Otuđenje
11. tjedan	Nietzsche i historicizam: vremenu neprimjerena razmatranja
12. tjedan	Foucaultov Nietzsche
13. tjedan	Skice postmodernizma
14. tjedan	Zaključna rasprava
15. tjedan	**Završni usmeni kolokvij**

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	**SADRŽAJ**	**AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)**	**METODE VREDNOVANJA**
Pojmovna analiza	Pojmovni sklopovi: subjekt i modernost, humanizam i antihumanizam, um, povijest, revolucija, postmodernost i prijelom.	Predavanja, seminari, vježbe, samostalni rad	Kontinuirano praćenje nastave, aktivnost u nastavi, pismeni rad, završni ispit
Pojmovna sinteza	Pojmovni sklopovi: subjekt i modernost, humanizam i antihumanizam, um, povijest, revolucija, postmodernost i prijelom.	Predavanja, seminari, vježbe, samostalni rad	Kontinuirano praćenje nastave, aktivnost u nastavi, pismeni rad, završni ispit
Interpretativno čitanje	Pojmovni sklopovi: subjekt i modernost, humanizam i antihumanizam, um, povijest, revolucija, postmodernost i prijelom.	Predavanja, seminari, vježbe, samostalni rad	Kontinuirano praćenje nastave, aktivnost u nastavi, pismeni rad, završni ispit
Interdisciplinarna problematizacija	Pojmovni sklopovi: subjekt i modernost, humanizam i antihumanizam, um, povijest, revolucija, postmodernost i prijelom.	Predavanja, seminari, vježbe, samostalni rad	Kontinuirano praćenje nastave, aktivnost u nastavi, pismeni rad, završni ispit
Historijska poredba	Pojmovni sklopovi: subjekt i modernost, humanizam i antihumanizam, um, povijest, revolucija, postmodernost i prijelom.	Predavanja, seminari, vježbe, samostalni rad	Kontinuirano praćenje nastave, aktivnost u nastavi, pismeni rad, završni ispit

S V E U Č I L I Š T E U R I J E C I
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.uniri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija	Novinarstvo
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij "Kulturologija" (jednopredmetni)
Semestar	V
Akademska godina	2026./2027.
Broj ECTS-a	5
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	
Nositelj kolegija	prof. dr. sc. Nikola Petković
Kabinet	F-809
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	prema dogovoru i nakon predavanja
Telefon	265-693
e-mail	nikola.petkovic@ffri.uniri.hr
Suradnik na kolegiju	predavač Branko Mijić
Kabinet	F-817
Vrijeme za konzultacije	prema dogovoru i nakon predavanja
Telefon	-
e-mail	mijicbranko@gmail.com

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Upoznati studente s osnovnim novinarskim vrstama i žanrovima. U praktičnom radu oformiti redakciju i podijeliti studente prema rubrikama (od unutrašnje-političke do sporta.) Studenti "članovi i članice redakcije" će mjesec dana obavljati redakcijske dužnosti. Cilj je kolegija osposobiti studente za novinarsku djelatnost i izvještavanje u bilo kojoj vrsti medija.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

1) Definirati i objasniti oblike medijskoga izražavanja
2) Opisati informativne i analitičke vrste
3) Objasniti proces pisanja vijesti
4) Definirati izvještaj
5) Opisati i objasniti pojmove komentar, recenzija, reportaža, anketa, intervju, razgovor, izjava, nekrolog, esej, konferencija za novinare, okrugli stol
6) Objasniti osobitosti pojedinih medija
7) Opisati proces tehničkog uređivanja
8) Primijeniti stečena znanja u praksi

Ako ispune sve obveze u kolegiju te pristupe završnom ispitu i polože ga, studenti će biti u stanju pisati novinarske tekstove, opremati ih i obavljati redakcijske dužnosti.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**
		X	

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1,5	**0**
Seminarski rad	1,5	**40**

Praktični rad	1	**30**
ZAVRŠNI ISPIT – usmeni ispit	1	**30**
UKUPNO	5	**100**

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Stjepan Malović. Osnove novinarstva, Zagreb: Golden marketing-Tehnička knjiga, 2005.
Inoslav Bešker. Istraživačko novinarstvo, Zagreb: Press data, 2004.

IZBORNA LITERATURA

Stjepan Malović i Ricchiardi, Sherry. Uvod u novinarstvo, Zagreb: Izvori, 1996.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Provjeravat će se prisutnost studenata na predavanjima i seminarima. Studenti smiju izostati 3 puta, svaki sljedeći izostanak utjecat će na konačnu ocjenu.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Konzultacije
Oglasna ploča Odsjeka
Web stranice fakulteta

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Usmeno
E-pošta

NAČIN POLAGANJA ISPITA

PRAKTIČNI RAD

Studenti podijeljeni po redakcijskim rubrikama (unutarnja politika, vanjska politika, kultura, sport, crna kronika...) kontinuirano prate aktualna zbivanja u njima. U međusobnom dogovoru na "redakcijskim sastancima" određuju se bitne teme o kojima će pisati.

SEMINAR

Studenti su dužni tijekom semestra predati seminarski rad koji se sastoji od napisanih novinarskih žanrova na dogovorene teme. INTERVJU ILI TEMA: 6 DO 12 KARTICA; KOMENTAR ILI KRITIKA: 1,5 DO 2 KARTICE; PROŠIRENI IZVJEŠTAJ ILI IZVJEŠTAJ: 1,5 DO 4 KARTICE.

ZAVRŠNI ISPIT

Završni ispit sastoji se od seminarskog rada koji mora biti temeljen na samostalnom istraživanju i praćenju aktualnih društvenih tema iskazanim kroz autorske tekstove u zadanim novinarskim žanrovima. Usmeni dio ispita obrana je seminarskog rada i odgovor na dva pitanja iz obavezne ispitne literature. Uspješno obranjeni seminarski rad i položeni usmeni ispit PREDUVJETI su za konačnu pozitivnu ocjenu na kolegiju.

Pristupanje završnom ispitu je obavezno. Studenti koji ne pristupe završnom ispitu neće moći položiti kolegij.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno

je sankcijama predviđenim važećim aktima!

Upiti koji se tiču svih studenata na godini po pitanju nastavnog sadržaja, izvedbe nastave i izvršenja obaveza se vrše pismenim putem (e-pošta) preko predstavnika godine.

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI	
Zimski	12. i 26. 2.
Ljetni	18.6. i 1.7.
Jesenski	27.8. I 10.9.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1.tjedan	Uvodno predavanje i dogovor oko načina i ritma rada
2.tjedan	Kako funkcionira novinarska redakcija
3.tjedan	Novinarski žanrovi
4.tjedan	Tko se i kada dosjetio pravilima o pet W?
5.tjedan	Intervju i kako se za njega pripremiti
6.tjedan	Uvodnik, komentar, kolumna
7.tjedan	Kazališna, filmska i književna kritika u medijima
8.tjedan	Jesu li urednici prirodni neprijatelji novinara
9.tjedan	Uređivačka politika i uređivanje novina
10.tjedan	Grafičko uređivanje novina
11.tjedan	Pisati za medije: tiskana izdanja, web i nove platforme
12.tjedan	Od teksta do tiska; Proces proizvodnje - obilazak Novog lista
13.tjedan	Analiza tekstova
14.tjedan	**Analiza tekstova - Studenti predaju seminar**

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
1) Definirati i objasniti oblike medijskoga izražavanja	oblici medijskoga izražavanja	Predavanje Diskusija Individualni rad	Praktičan rad Seminarski rad Usmeni ispit
2) Opisati informativne i analitičke vrste	informativne i analitičke vrste Novinarski žanrovi	Predavanje Diskusija Individualni rad	Praktičan rad Seminarski rad Usmeni ispit
3) Objasniti proces pisanja vijesti	Proces pisanja vijesti	Predavanje Diskusija Individualni rad	Praktičan rad Seminarski rad Usmeni ispit
4) Definirati izvještaj	Izvještaj – vrsta, način i proces	Predavanje Diskusija Individualni rad	Praktičan rad Seminarski rad Usmeni ispit
5) Opisati i objasniti pojmove komentar, recenzija, reportaža, anketa, intervju, razgovor, izjava, nekrolog, esej, konferencija za novinare, okrugli stol	Intervju i kako se za njega pripremiti Uvodnik, komentar, kolumna Uređivačka politika i uređivanje novina	Predavanje Diskusija Individualni rad	Praktičan rad Seminarski rad Usmeni ispit
6) Objasniti osobitosti pojedinih medija	Pisati za medije:	Predavanje	Praktičan rad

	tiskana izdanja, web i nove platforme	Diskusija Individualni rad	Seminarski rad Usmeni ispit
7) Opisati proces tehničkog uređivanja	Od teksta do tiska; Proces proizvodnje Grafičko uređivanje novina -	Predavanje Diskusija Individualni rad	Praktičan rad Seminarski rad Usmeni ispit
8) Primijeniti stečena znanja u praksi	Od teksta do tiska; Proces proizvodnje -	Individualni rad	Praktičan rad Seminarski rad Usmeni ispit

S V E U Č I L I Š T E U R I J E C I
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.uniri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Konzumerizam
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij Kulturologija (jednopredmetni)
Semestar	V.
Akademska godina	2026/2027
Broj ECTS-a	5
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Nije predviđeno postojećim kurikulumom
Nositelj kolegija	prof. dr. sc. Hajrudin Hromadžić
Kabinet	810
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na internetskim stranicama Odsjeka.
Telefon	051 265 697
e-mail	hhromadzic@ffri.uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Kolegij pristupa proučavanju konzumerizma kao općedruštvenog i sveobuhvatnog fenomena današnjice koji našu epohu određuje i kao eru potrošačkog kapitalizma. Unutar tako koncipiranog konteksta, kolegij ukazuje na niz tematika ključnih za razumijevanje suvremenog potrošačkog društva (Povijesni konteksti razvoja konzumerističkog društva, Teorijsko-istraživačke tradicije izučavanja fenomena, Ekonomski i politički aspekti konzumerizma, Specifičnosti potrošačke kulture u tzv. tranzicijskim društvima, Mjesto i uloga šoping centara u suvremenom svijetu, Antipotrošačke taktike otpora konzumerizmu...), te otvara paletu problemskih pitanja vezanih uz kulturu konzumerizma (Jesu li današnje prakse potrošnje dio ideologije suvremenog kapitalizma ili tek slobodan izbor pojedinaca; Kako potrošačke prakse reprezentiraju identitete potrošača, njihove životne stilove, interese, svjetonazore; Pomaže li konzumerizam izražavanju vlastite osobnosti ili tek pruža privid istoga; Kako izgradnja šoping centara utječe na mijenjanje vizure gradova i javnog prostora općenito; Možemo li govoriti o svojevrsnoj transformaciji iz potrošača u *protrošača* (prosumer)...).

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Očekuje se da će studenti i studentice, putem upoznavanja s glavnim konceptima vezanim uz teorijska i praktična istraživanja konzumerizma u suvremenom globalnom društvu, steći sposobnosti za definiranje, analizu i povijesno-komparativno vrednovanje fenomena potrošačkog društva iz šire interdisciplinarne perspektive humanističkih i društvenih znanosti, kao i sposobnosti kritičkog promišljanja socijalne uloge i značaja produkata potrošačke industrije. Polaznici kolegija će, putem analiza niza fenomena konzumerizma, dobiti priliku provjeriti (prihvatiti ili odbaciti) ishodišne teze u kolegiju: (1) premda se konzumerizam može činiti kao potreba i predstavljati se kao lifestyle, u osnovi je to ipak političko-ekonomska paradigma koja određuje moderna globalna društva obilježena hegemonijom neoliberalnog kapitalizma; (2) suvremeno potrošačko društvo u kasnom stadiju kapitalizma predstavlja reprezentativno polje artikulacije životnih, identitetskih i svjetonazorskih modela postmodernističke kulture naše svakodnevice.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**
		X	

III. SUSTAV OCJENJIVANJA		
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	**UDIO U ECTS BODOVIMA**	**MAX BROJ BODOVA**
Pohađanje nastave	1,5	**0**
Kontinuirana provjera znanja 1	1	**30**
Kontinuirana provjera znanja 2	1	**30**
ZAVRŠNI ISPIT	1,5	**40**
UKUPNO	5	**100**

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Hromadžić, Hajrudin, *Konzumerizam. Potreba, životni stil, ideologija*, Jesenski i Turk, Zagreb, 2008.
Lipovetsky, Gilles, *Paradoksalna sreća. Ogled o hiperpotrošačkom društvu*, Antibarbarus, Zagreb, 2008.

IZBORNA LITERATURA

Appadurai, Arjun (ed.), *The Social Life of Things: Commodities in Cultural Perspective*, Cambridge University Press, UK, 1986.

Bauman, Zygmunt, *Consuming Life*, Polity Press, Cambridge, UK, 2007.**Campbell**, Colin, *The Romantic Ethic and the Spirit of Modern Consumerism*, Basil Blackwell, Oxford, New York, 1987.

Douglas, Mary and **Isherwood**, Baron, *The World of Goods. Towards an Anthropology of Consumption*, Routledge, London and New York, 1979 / 1996.

Duda, Igor, *U potrazi za blagostanjem, O povijesti dokolice i potrošačkog društva u Hrvatskoj 1950-ih i 1960-ih*, Srednja Europa, Zagreb, 2005.

Duda, Igor. Pronađeno blagostanje: svakodnevni život i potrošačka kultura u Hrvatskoj 1970-ih i 1980-ih, Srednja Europa, Zagreb, 2010.

Erdei, Ildiko. Antropologija potrošnje, XX. Vek, Beograd, 2008.

Featherstone, Mike, *Consumer Culture and Postmodernism*, Sage, London, 1991.

Klein, Naomi, *No Logo*, V. B. Z., Zagreb, 2002.

Kowinski, William, *The Malling of America: an Inside Look at the Great Consumer Paradise*, William Morrow, New York, 1985. Drugo, prošireno izdanje, 2002.

Miles, Steven, *Consumerism As a Way of Life*, SAGE Publications, London, 1998.

Slater, Don, Consumer Culture and Modernity, Polity Press, 1997.

Storey, John, *Cultural Consumption and Everyday Life*, Arnold, London, 1999.

Peterson, Mark, *Consumption and Everyday Life*, Routledge, London & New York, 2006.

Underhill, Paco, *Zašto kupujemo – znanost kupnje*, Olimpic International d.o.o., Zagreb, 2006.

Urry, John, *Consuming places*, Routledge, London i New York, 1995.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Očekuje se minimalno 75% prisustvo na nastavi.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Konzultacije; E-pošta; Web fakulteta

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

U terminu konzultacija, nakon nastave i preko e-pošte.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Kontinuirana provjera znanja – međuispiti

Kontinuirana provjera znanja provodi se tijekom nastave. Predviđeno je održavanje dva kontrolna testa ili međuispita (kolokvija) tijekom semestra. Kolokviji su pismeni i temeljeni su na seminarskim tekstovima koje smo zajednički čitali i analizirali u dotadašnjem dijelu seminarske nastave. **Pravo prijave i izlaska na završni ispit imat će studenti/ce koji su barem na jednom od dva kolokvija dobili prolaznu ocjenu**. **Studenti/ce koji na završni ispit budu izašli s jednom negativnom ocjenom sa kolokvija, moći će maksimalno ostvariti konačnu ocjenu dovoljan 2 (D).**

Pristup popravku međuispita

Studenti/ce koji su na jednom ili oba međuispita (kolokvija) dobili negativnu ocjenu ili kolokvijima nisu pristupili iz opravdanih razloga, imat će mogućnost izlaska na JEDAN dodatni termin za ispravak/pisanje kolokvijâ koji će se održati na kraju nastavnog dijela semestra.

Završni ispit

Završni ispit je studentski seminarski rad u formi znanstveno-esejističkog teksta. Seminarski rad se piše uživo, u terminu ispitnog roka, u trajanju od dva sata. Studentima će biti ponuđene tri teme vezane uz problemske cjeline koje smo obrađivali tijekom nastave, od kojih odabiru jednu po vlastitom izboru. Ocjenjivat će se kvaliteta prezentacije odabrane teme, sistematičnost elaboracije problemskih motiva u seminarskom radu, teorijska, metodološka i analitička izvrsnost prilikom obrade teme, prezentirana forma znanstvenog teksta razvidna kroz seminarski rad, te brojnost i relevantnost korištene literature. Studenti/ce će imati mogućnost slobodnog i neograničenog korištenja literature tijekom pisanja seminarskog rada, isključivo u analognoj formi, bez upotrebe digitalnih tehnologija.

UKUPNA OCJENA USPJEHA:

Na temelju ocjena s kolokvija i završnog ispita (seminarski rad), određuje se konačna ocjena (postotak) uspjeha na kolegiju.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	5. i 25.2.
Ljetni	24.6. i 8.7.
Jesenski izvanredni	27.8. i 10.9.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1. Tjedan	Uvod u kolegij i njegovo predstavljanje. Uvod u seminar, predstavljanje tema, literature i studentskih obaveza vezanih uz kolegij. Dogovor o načinu rada i izvršavanju obaveza.
2. Tjedan	Definiranje osnovne terminologije, problemskih motiva i ključnih koncepta vezanih uz interdisciplinarno proučavanje potrošačkog društva i potrošačke kulture. Analiza seminarskog teksta.
3. Tjedan	Osnovni pojmovi i koncepti vezani uz društveno-humanistička znanstvena proučavanja potrošačkog društva i potrošačke kulture. Analiza seminarskog teksta.
4. Tjedan	Definiranje potrošnje. Faze razvoja istraživanja potrošnje. Analiza seminarskog teksta.
5. Tjedan	Teorijsko-istraživačke studije fenomena konzumerizma u sociologiji i antropologiji. Analiza seminarskog teksta.
6. Tjedan	Povijesni kontekst razvoja suvremenog potrošačkog društva (1920-te, 1950-te, 1980-te), komparativna analiza. Analiza seminarskog teksta.
7. Tjedan	Kolokvij I.
8. Tjedan	Ekonomski aspekti konzumerizma. Neoliberalizam. Postfordistička organizacija ekonomije i konzumerizam. Analiza seminarskog teksta.
9. Tjedan	Potrošačka kultura u socijalizmu i tzv. tranzicijskim postsocijalističkim društvima. Analiza seminarskog teksta.
10. Tjedan	Šoping centri – hramovi suvremenog konzumerizma. Prezentacija seminarskog teksta. Analiza seminarskog teksta.
11. Tjedan	Potrebe vs. želje. Maslowljeva teorija hijerarhije potreba. Psihoanalitičke (Freud, Lacan) i (post)strukturalističke (Deleuze) interpretacije koncepta želje. Analiza seminarskog teksta.
12. Tjedan	Antipotrošački pokreti, taktike i prakse. Ekološki problemi vezani uz konzumerizam. Analiza seminarskog teksta.
13. Tjedan	Kolokvij II.
14. Tjedan	Djeca potrošači – komercijalizacija djetinjstva. Prezentacija seminarskog teksta.
15. Tjedan	Ispravci i nadoknade oba kolokvija.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	**SADRŽAJ**	**AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)**	**METODE VREDNOVANJA**
Sposobnost definiranja, analize i povijesno komparativnog vrednovanja fenomena potrošačkog društva iz šire interdisciplinarne perspektive humanističkih i društvenih znanosti.	Povijesni aspekti razvoja suvremenog potrošačkog društva kroz dekade 20. stoljeća. Veza između konzumerizma i ideologije neoliberalizma. Konzumerizam u perspektivi kapitalističkih i socijalističkih režima.	Profesorska online predavanja; studentske online prezentacije seminarskih tekstova i zajednička vođena (moderirana) rasprava o tome; analiza konkretnih aktualnih primjera iz društvenog svijeta koji su povezani sa sadržajem kolegija.	Praćenje radne aktivnosti studenata na predavanjima i seminarima; ocjenska valorizacija studentskog uspjeha kroz kontinuirano praćenje rada tijekom semestra i na završnom ispitu (seminarski rad).
Kritičko promišljanje socijalne uloge, društvenog mjesta i značaja produkata potrošačke industrije.	Mjesto, uloga i značaj šoping centara u životima suvremenih društava. Antipotrošački pokreti, taktike i prakse. Ekološki problemi i konzumerizam. Komercijalizacija djetinjstva.	Profesorska online predavanja; studentske online prezentacije seminarskih tekstova i zajednička vođena (moderirana) rasprava o tome; analiza konkretnih aktualnih primjera iz društvenog svijeta koji su povezani sa sadržajem kolegija.	Praćenje radne aktivnosti studenata na predavanjima i seminarima; ocjenska valorizacija studentskog uspjeha kroz kontinuirano praćenje rada tijekom semestra i na završnom ispitu (seminarski rad).